

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 12. JANUARJA 1978

ŠTEVILKA: 1. LETO: XXVII

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

URESNIČEVANJE CILJEV RAZVOJA 1976–1980 ZAOSTAJA – ZAMUJENO BO TREBA NADOKNADITI

Jugoslovansko železarstvo ni jamstvo hitrega razvoja gospodarstva. Nizka produktivnost v sedanosti in še neubran razvoj za prihodnost

nista spodbudna. Tudi Slovenske železarne svojo vlogo igrajo pomankljivo. V petletnem planu SŽ zaostajajo in ovirajo tudi druge. V

dohodkovni povezanosti mora je-klarstvo postati pospeševalnik razvoja. Večje plodove naj da tretje leto sedanjega srednjeročnega obdobja.

Na osnovi ustavne ureditve je zvezna skupščina koncem leta 1975 sprejela zakon o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije. Ta dokument pomeni, da je planiranje na vseh območjih in dejavnostih združenega dela in splošne družbene aktivnosti dobilo mesto in vlogo, ki mu v samoupravni ureditvi pripada. Sistem družbenega planiranja pa še ne kaže takih sadov, kot jih od njega pričakujemo. Zaznalo sprejet zakon je vplival tudi na izdelovanje ter sprejemanje družbenega plana Jugoslavije, družbenih planov republik in organizacij združenega dela za obdobje 1976 do 1980. Ti so bili sprejeti šele v drugem polletju prvega leta novega petletnega obdobja, vsi dogovori o razvoju posameznih dejavnosti, ki so sestavina družbenega plana Jugoslavije, pa še pred vstopom v

OSEBNI DOHODEK ZA DECEMBER VKLJUČUJE TUDI PORAVNAVO ZA VSE LETO 1977

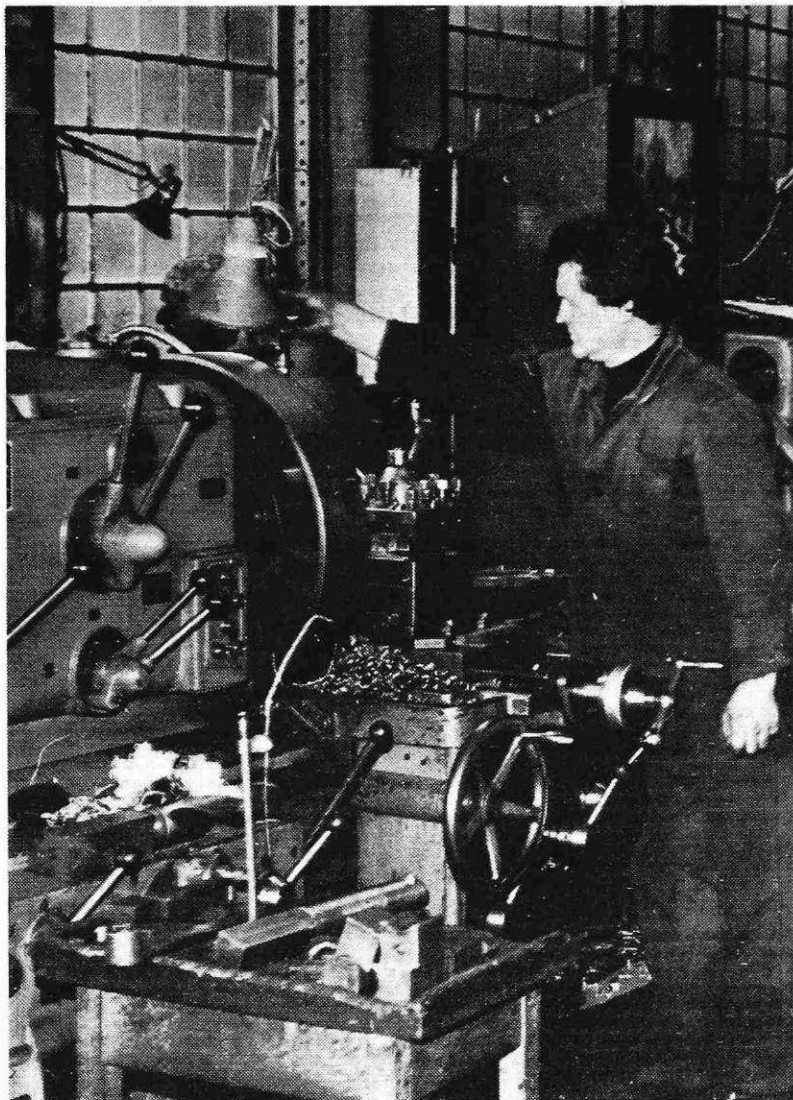
Po več kot desetih letih smo se v železarni Jesenice odločili, da izplačane akontacije med letom ne bodo predstavljale tudi končnega osebnega dohodka, pač pa bo z izplačilom za mesec december izvršena tudi poravnava in šele s tem zaključeno izplačilo osebnega dohodka za vse leto. Morda nas to nekoliko preseneča, vendar je to običajna praksa v številnih drugih delovnih organizacijah, poleg tega pa se je do konca leta nabrala še vrsta drugih razlogov, ki opravičujejo ta korak.

Medtem ko se na območju SR Slovenije ugotavlja celo porast realnih osebnih dohodkov za dva do tri odstotke, smo bili v Železarni v situaciji, da bodo le-ti za enak odstotek nižji, kar pomeni zaostanek za drugimi vsaj štiri do šest odstotkov.

Na osnovi predhodnih analiz, vrste primerjav in realne ocene doseženih rezultatov v letu 1977, kjer ne smemo prezreti dejstva, da moramo poleg vseh zunanjih vplivov postaviti na noge tudi novo hlad-

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje na 8. strani)

Sodelavec – strugar

LANI 20.827.417 DIN INOVACIJSKEGA DOHODKA

Pred tremi leti, leta 1975, so jeseniški iznajditelji skupaj z novatorji, racionalizatorji in avtorji tehničnih izboljšav ustvarili in prihranili 14.871.335 din, za kar so prejeli 389.520 dinarjev spodbudnih odškodnin, akontacij in rent ali 2,82 % od ustvarjenega inventivnega letnega dohodka.

Leta 1976 se je letni inventivni dohodek dvignil na 23.716.866 din, avtorjem pa je bilo priznanih in izplačanih 567.464 din ali 2,39 % od ustvarjenega dohodka.

V preteklem letu pa so jeseniški novatorji na osnovi doseženih uspehov v letu 1975 in 1976 računali na še boljše rezultate, tako glede števila avtorjev kakor glede števila v proizvodnji uvedenih tehnoloških in tehničnih izboljšav ob višjem letnem inventivnem dohodku.

Žal pa predvidevanja niso bila v celoti uresničena, kajti avtorji so v preteklem letu uvedli v proizvodnjo in predložili v oceno le 44 sicer zelo koristnih in kakovostnih inovacij. Avtorjem so na osnovi potrjenih izračunov prihrankov in koristi ter na osnovi pozitivnih ocen strokovnjakov in izvedencev odobrili in izplačali 577.264 din spodbudnih odškodnin, akontacij in rent, oziroma 2,78 % od ustvarjenega dohodka. Do teh odškodnin, akontacij in rent so bili prizadevni in uspešni iznajditelji, novatorji in racionalizatorji upravičeni, saj so v preteklem letu ustvarili in prihranili 20.827.417 dinarjev, kar je lep prispevek k stabilizacijskim prizadevanjem in boljšim poslovnim rezultatom tako posameznih TOZD kakor Železarne kot celote.

Vsekakor pa bo v naših temeljnih organizacijah združenega dela inventivni dejavnosti potrebno nameniti več pozornosti, saj je še mnogo neizkoriščenih in skritih rezerv, ki čakajo na realizacijo naših iznajditeljev, novatorjev, racionalizatorjev in avtorjev tehničnih in tehnoloških inovacij.

Vsi avtorji tehnoloških in tehničnih inovacij zaslužijo zahvalo in čestitke za opravljeno delo in dosežene uspehe, oziroma ustvarjeni dohodek. Ti dosežki in uspehi pa naj spodbudno vplivajo na še večji razmah inventivne dejavnosti v TOZD in Železarni kot celoti.

PREDSEDSTVO OK SZDL O NADALJNJI SAMOUPRAVNI PREOBRAZBI KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Osrednje vprašanje na seji predsedstva občinske konference SZDL Jesenice, ki jo je predsednik Zdravko Črv sklical 5. januarja, je bila analiza razgovorov v krajevnih skupnostih in razprava o nadaljnji samoupravni preobrazbi krajevnih skupnosti v občini.

Krajšo analizo razgovorov, ki so bili izvedeni v krajevnih skupnostih v mesecu oktobru in novembru, so delegati prejeli v pisni obliki, kakor tudi nekaj izhodišč za razpravo o samoupravni organiziranosti krajev-

nih skupnosti, oziroma njihovem nadaljnjem samoupravnem razvoju.

Čeprav je iz analize razvidno, da je bilo v zadnjih treh letih, to je, od ustavnega konstituiranja krajevnih skupnosti, opravljenega veliko dela, se krajevske skupnosti prepočasno uveljavljajo kot uresničevalke skupnih interesov in potreb delovnih ljudi. Tudi omenjena analiza kaže, čeprav je bil spekter vprašanj zelo širok, da v krajevnih skupnostih še vedno pretežno prevladuje tipično komunalna problematika v ožjem smislu besede, ne pa celovitost skupnih potreb in interesov delovnih ljudi in občanov. Celotno delo v krajevnih skupnostih predvsem sloni na svetu krajevske skupnosti in na nekaterih komisijah, manj pa na delu skupščine, še manj pa na zborih občanov ali ustreznih interesnih

(Nadaljevanje na 9. strani)

(Nadaljevanje na 9. strani)

TOZD HVB DOSEGLA V DECEMBRU NAJVIŠJO MESEČNO PROIZVODNJO

Delavci temeljne organizacije združenega dela Hladna valjarna Bela so v zadnjem mesecu leta dosegli doslej najvišjo mesečno proizvodnjo, in sicer 6303 tone in za 600 ton presegli do tega trenutka najvišjo doseženo proizvodnjo v mesecu oktobru. S tem so se tudi doslej najbolj približali mesečnim planskim obvezam.

V zadnjem mesecu leta so predvsem dvignili proizvodnjo nizkoogljčnih jekel, čeprav so imeli velike težave v regeneraciji, in je ta znašala 4693 ton. Kljub dobrim proizvodnim rezultatom pa v TOZD s proizvodnjo glede vrst jekel niso zadovoljni. Proizvodnja dinamita jekel je znašala le 1620 ton, kar je občutno manj, kot so dosegli v mesecu oktobru. Na to pa je vplivala večja okvara keramično oplášenih valjčnic na žarilni liniji. Kljub težavam z rezervnimi deli so okvaro uspešno popravili delavci TOZD Remontne delavnice in TOZD Vzdrževanje.

V TOZD Hladna valjarna Bela ugotavljajo, da se za vest posameznikov in samoupravnih delovnih skupin v tem obdobju odraža v boljšem delu in v pripravljenosti za delo ter v boljši delovni disciplini. Vsi se prizadevajo, da bi se čimprej približali visokim planskim obveznostim, ker se zavedajo, da bodo le na ta način prispevali k boljšim proizvodnim in poslovnim rezultatom tako temeljne organizacije združenega dela kot Železarne kot celote.

Delavci v hladni valjarni Bela pravijo, da čutijo, da posamezne temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti spreminjajo odnos do njih in da kljub lastnim težavam resneje rešujejo težave, ki nastopajo v TOZD Hladna valjarna Bela.

POGLED NA DELAVCE Z VIŠJO IN VISOKO IZOBRAZBO

Počasi, vendar vztrajno se trgajo predsodki, da so delavci z višjo in visoko izobrazbo nekaj posebnega, nekakšna elita ali »smetana«. Seveda ti predsodki niso še docela likvidirani, saj se zlasti v malomeščanskih krogih pri določanju »kariere« svojim otrokom pojavljajo domala histerične težnje po »elitnih« poklicih (zdravnik, pravnik, inženir ipd.).

Toda razvoj gre svojo pot. Ljudi z višjo in visoko izobrazbo je vedno več, s tem se izgublja njihova izjemnost. V ospredje se vse bolj prebijajo pravi motivi za šolanje, ki izvirajo iz potrebe po znanju nove tehnike, tehnologije in organizacije dela ter družbenopolitičnega razvoja, čeravno so še pogosti primeri, ko ljudje ti-

ščijo v šole zaradi »papirja« in nazi-va. Določila zakona o združenem delu jasno terjajo, da prežemo z (in)direktnim nagrajevanjem po stopnji šolske izobrazbe ali diplome in dosledno uveljavimo delitev osebnega dohodka po stopnji sestavlje-

ŠESTA SEJA DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE

Predsednik delavskega sveta Železarne Jože Ulčar je sklical 6. sejo delavskega sveta v petek, 30. decembra 1977. Na dnevnem redu so bili podelitev državnih odlikovanj, pregled sklepov prejšnje seje, gospodarski načrt za 1978. leto, ugotovitve v zvezi s sprejemom samoupravnega sporazuma o ljudski obrambi in družbeni samozasčiti in o spremembi financiranja konti liva in hladne valjarne Bela, sprejem pravilnika o varovanju poslovnih tajnosti, poročila odborov, informacija o delitvi dela med člani poslovnega odbora in poročilo predsednika poslovnega odbora o delu in poslovanju Železarne v letu 1977.

Pred pričetkom delovnega dela se je podpredsednik skupščine občine Jesenice Janko Burnik podelil državna odlikovanja za uspešno delo pri izgradnji hladne valjarne Bela naslednjim sodelavcem: Bogomilu Homovcu – red dela z zlatim vencem, Emilu Ažmanu, – red dela s srebrnim vencem, Aleksandru Jezeršku – red dela s srebrnim vencem, Stanislavu Eniko – medaljo dela, Francu Novaku – medaljo dela in Janezu Pikonu – medaljo dela. Ob 25-letnici izhajanja glasila Železar pa so prejeli državna odlikovanja Joža Varl – red dela z zlatim vencem, Avgust Karba – red dela s srebrnim vencem in Janko Rabič – medaljo dela.

Zatem so sprejeli poročilo podpredsednika poslovnega odbora, kako so bili izpolnjeni sklepi zadnje seje, in ugotovili, da so v redu izvršeni, nekateri pa so daljšega pomena in se še izvajajo.

Gospodarski načrt za leto 1978 so sprejeli v soglasju z vsemi delegacijami TOZD in ker so ugotovili, da izpolnjuje vse elemente samoupravnega sporazuma o osnovah plana delovne organizacije. Pripombe TOZD so že upoštewane ali v gospo-

darskem načrtu ali v samoupravnem sporazumu o osnovah plana DO. Temeljnim organizacijam so naročili, da z ustreznimi akcijami že v začetku leta zagotovijo takojšnje izpolnjevanje gospodarskega načrta, ker bo s tem zagotovljena ustrezno višja proizvodnja, večja produktivnost in ustrezni osebni dohodki.

V nadaljevanju seje so sprejeli informacijo CPSI o poteku razprave

(Nadaljevanje na 2. strani)

NOVOLETNA NOČ NA DELOVNEM MESTU

Novoletni prazniki so za nami in spet naš delovni dan teče po ustaljenih tirnicah. Vsakdo skuša po svoje začeti novo leto kar najbolj uspešno, zato pa ga seveda obvezujejo želje, izrečene zadnje dni starega leta. Prave male zimske počitnice med novoletnimi prazniki pa seveda niso bile za vsakogar enako prijetne in brezskrbne. Naš tehnološki proces na mnogih delovnih mestih ne pozna prekinitev, zato so mnogi novoletno noč in tudi ostale praznične dni preživel na delovnih mestih.

Novoletna noč je bila povsem normalen delovni dan za skupino plavžarjev, vratarjev, zdravstveno službo, gasilce, dežurne vzdrževalce, nadzorno službo in še za druge, ki so noč

preživel odmaknjeni od radostnih vriskov in živketa kozarcev.

(Nadaljevanje na 9. strani)

(Nadaljevanje na 9. strani)

OSEBNI DOHODEK ZA DECEMBER VKLJUČUJE TUDI PORAVNAVO ZA VSE LETO 1977

Z letošnjim letom stopamo že v tretje leto uresničevanja srednjeročnega razvoja, oziroma gospodarskega načrta Železarne in načrtov posameznih temeljnih organizacij združenega dela. Že prvi pogled na gospodarski načrt Železarne nam pokaže, da v letošnjem letu predvidevamo za skoraj 32.000 ton večjo skupno proizvodnjo v primerjavi z lanskim planom, oziroma skoraj 122.000 ton večjo, kot smo jo dosegli v preteklem letu. Bistveno večja pa je za letošnje leto planirana blagovna proizvodnja, in sicer v primerjavi z lanskim planom za okroglo 42.000 ton, v primerjavi z doseženo v letu 1977 pa okroglo skoraj 65.500 ton, kar pomeni povprečno mesečno skoraj 5.500 ton. Tako je po planu predvideno, da bomo že v tem mesecu na tržišče poslali čez 37.000 ton blagovne proizvodnje. Pri tem pa je seveda pomembno tudi to, da se bistveno spreminja struktura proizvodov.

Če na gospodarski načrt Železarne za leto 1978 pogledamo še z nekaterih drugih vidikov, potem ugotovimo, da bo skupna proizvodnja naraščala po stopnji devet odstotkov (predvidena republiška stopnja je sedem odstotkov), gotova proizvodnja pa po stopnji 15 %. Družbeni proizvod se bo povečal od 18 do 20 % (občina 15, republika 6 %), dohodek na zaposlenega pa bo naraščal po stopnji 20 %, medtem ko je v republiki predvidena stopnja rasti tri odstotke, v občini Jesenice pa 13 %. Planirana stopnja rasti izvoza je 70 %, v republiki osem, v občini pa 72 %, stopnja rasti uvoza pa je za Železarno planirana v višini osem do devet odstotkov, v občini pa devet odstotkov. Za rast investicij je predvidena stopnja od 30 do 35 %, medtem ko je v občini 24, v republiki pa 7,5 %. Zaposlenost bo v Železarni v letošnjem letu naraščala po stopnji 2 do 2,3 %, v občini od 2 do 2,5 %, v republiki pa tri odstotke. Realni osebni dohodki pa bodo naraščali po stopnji dveh odstotkov tako v Železarni kot občini in republiki.

To je le nekaj najbolj pomembnih podatkov, ki nam kažejo obseg proizvodnje v letošnjem letu in materialne okvire razvoja. Že sami podatki pa kažejo, da se bomo morali dosledno in odgovorno držati planiranih količin in okvirov od prvega do zadnjega dne v letu in ne dovoliti kakršnegakoli odstopanja. Še tako zelo rado pride med letom do nepredvidenih objektivnih težav, ki pa se ne bodo toliko odražale v naših končnih rezultatih, če bomo od januarja do decembra vestno opravljali vsak svoje delo, tako delavci v proizvodnji in vzdrževanju kot delavci v delovnih skupnostih.

Z letošnjim letom v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih prehajamo tudi v novo kvaliteto družbeno ekonomskih odnosov, to je delitev sredstev za osebne dohodke delavcev po delu in rezultatih dela. To se pravi, da se bo osebni dohodek delil po rezultatih dela vsakega posameznika in njegovega prispevka k povečanju dohodka temeljne organizacije in v sorazmerju z rastjo produktivnosti posameznega delavca in delavcev v drugih temeljnih organizacijah združenega dela, s katerimi je združil delo in sredstva, kakor tudi v sorazmerju z rastjo celotnega družbenega dela.

DOSLEDNO IN ODGOVORNO OD PRVEGA DNE

Povsem iluzorno bi bilo misliti, da nam bo sistem delitve osebnega dohodka po delu in rezultatih dela v vsej svoji kvaliteti zaživel že s prvim mesecem uvajanja. Nedvomno pa predstavlja ne samo začetek spreminjanja družbeno ekonomskih odnosov, temveč tudi začetek odgovornejšega odnosa do dela in gospodarjenja. Ravno zato pa bodo potrebna stalna prizadevanja, dopolnjevanja in razširjanja, da bosta pridobivanje in delitev dohodka dosledno temeljila na delu in njegovih rezultatih.

Zaradi izrednega pomena doslednega uresničevanja dohodkovnih odnosov v Železarni in temeljnih organizacijah združenega dela pri uresničevanju proizvodno-poslovnih nalog tudi gospodarski načrt Železarne v svojem uvodnem delu na prvo mesto postavlja nalogo — nadaljnje poglobljanje samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov na podlagi ustave in zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov. Kajti danes je neizpodbitno dejstvo, da dohodek kot ekonomski izraz temeljnega družbeno ekonomskega odnosa in plod združenega dela delavcev mora postati spodbuda dela in gospodarjenja ter družbeno ekonomska podlaga samoupravljanja v vseh delih materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti.

Zato nismo slučajno z obravnavo planskih nalog za letošnje leto povezali vprašanja dohodkovnih odnosov, oziroma razvijanja novih družbeno ekonomskih odnosov. Dejstvo je namreč, da bodo le z doslednim uresničevanjem dohodkovnih odnosov, v katere sodi tudi delitev osebnih dohodkov po delu in rezultatih dela, delavci na eni strani spodbujeni k delu in gospodarjenju, na drugi strani pa bodo spoznavali, da sta njihov osebni dohodek in z njim povezana socialna varnost odvisna tako od njihovega dela, kakor tudi od celote družbenih odnosov.

Seveda pa nam vse to ne bo dano samo po sebi, temveč bodo potrebni stalen boj in prizadevanja vseh delavcev s svojim sindikatom na čelu in pod idejnim vodstvom zveze komunistov. Namreč za take odnose ni receptov niti šablon. Take odnose si moramo izboriti in zgraditi sami.

Pri uresničevanju gospodarskega načrta za letošnje leto pa bomo morali pospeševati in razvijati tudi druge kvalitete dejavnosti razvoja. Pri tem ne bomo smeli mimo prizadevanj za učinkovitejšo izrabo materialnih in drugih proizvodnih pogojev, mimo tistih kvalitativnih kazalcev, oziroma delovnih ciljev, ki so si jih temeljne organizacije združenega dela postavile lansko leto, obnovile pa tudi v letošnjih gospodarskih načrtih. Mnogo več skrbi bomo morali nameniti tudi večji uporabi znanja in raziskovalnih dosežkov ter spodbujanju novatorstva, iznajdljivosti in drugih oblik inventivnega dela ter tehničnih izboljšav. Pri tem gre še za množico neizkoriščenih rezerv, katerih odkrivanje bi prispevalo k povečanju celotnega prihodka, oziroma k zmanjševanju materialnih in drugih proizvodnih stroškov. V ta okvir prizadevanj sodi prav gotovo tudi dosledno uresničevanje dogovorjene kadrovske politike, izobraževanje in izpopolnjevanje ob delu ter ustvarjanje temeljnih pogojev za kulturno življenje delovnih ljudi.

Le tak celovit pogled na naš letošnji gospodarski načrt in njegovo uresničevanje nam bo ob letu zagotovil rezultate, ki smo jih predvidevali. Cilji letošnjega načrta pa ne dovoljujejo nikakršne improvizacije, zanašanja in prelaganja, še manj pa odstopanja, temveč dnevno borbo za njihovo uresničitev od danes do zadnjega dne v letu.

(Nadaljevanje s 1. strani)

no valjarno, smo se zavestno odločili, da izplačane akontacije poravnamo s približno polovico enomesečnih osebnih dohodkov, ki so vključeni v izplačilo za december. Zaradi tega bodo podatki tudi nekoliko pestrejši.

Iz podatkov, ki so zaradi zaključka leta nekoliko obširnejši, je razvidno, da smo s končnim poračunom dosegli 16 % višji osebni dohodek kot v letu 1976, kar je sicer 4,3 % prek planiranih osebnih dohodkov, s čimer smo dosegli izravnavo z gibanjem življenjskih stroškov.

Brez dvoma se bomo že v mesecu februarju srečali še z drugimi analizami, kjer bo vključen tudi osebni dohodek, morda v nekoliko drugačni luči. Ko bomo primerjali znesek 4.904 din, kar predstavlja povprečno izplačani osebni dohodek na zaposlenega, ne bomo mogli mimo dejstva, da je takšno izplačilo doseženo ob 189,6 plačane ure, kar je še vedno mesečno 7,6 ure prek normalne delovne obveznosti. Pri natančno 182 urah, kar se običajno jemlje za primerjavo, bi znašalo povprečje le 4.707 din. Iz podatkov je tudi razvidna dinamika gibanja med letom, ki se že nekaj let ponavlja v skoraj enakem trendu.

O samem mesecu decembru ne moremo zapisati drugega, kot da je

osebni dohodek v mejah pričakovane. Od novembra je nižji za 94 din ali za 1,90 %, v kumulativu pa bi bil brez poravnave dosežen natančno planirani osebni dohodek.

Pred nami je torej leto 1978, saj se bomo že čez en mesec srečali z izplačilom za mesec januar. Osnova bo že novi sporazum, ali še več, po najnovejših zahtevah bi morala že vsaka TOZD razpolagati z ustreznimi sa-

moupravnim aktom, po katerem se izvaja delitev. Ker mora ta akt biti usklajen s sporazumom o skupnih osnovah in merilih (ki je v fazi usklajevanja pripomb), nas bo vsekakor že priganjal čas, kar pa ne sme biti ovira, da tudi formalno zaključimo delo, ki smo ga v cilju uveljavitve zakona o združenem delu zastavili v preteklem letu. SM

	ur/os	din/h	din/os	povpr. % učinka	indeks OD 1.77 = 100	indeks življ. strošk.
1. 1976	189,0	22,37	4.227	31,87	100,0	100,0
jan. 1977	190,9	23,66	4.518	32,64	106,9	109,6
februar	178,7	25,30	4.522	33,61	107,0	111,1
marec	191,2	24,53	4.690	32,94	110,9	112,4
I. četrtletje	186,9	24,48	4.577	33,06	108,3	111,0
april	189,9	24,66	4.684	33,04	110,8	112,8
maj	189,9	24,83	4.716	33,29	111,6	114,1
junij	187,4	24,20	4.536	32,07	107,3	115,5
I. polletje	188,0	24,52	4.611	32,86	109,1	112,6
julij	186,1	25,68	4.778	31,72	113,0	114,6
avgust	193,0	24,70	4.767	32,02	112,8	114,3
september	190,7	24,54	4.680	32,48	110,7	114,8
I-IX	188,7	24,67	4.655	32,60	110,1	113,2
oktober	193,2	24,71	4.774	32,61	112,9	116,5
november	191,0	26,00	4.966	34,20	117,5	118,5
december	193,4	25,19	4.872	35,59	115,3	118,5
poravnava	—	12,08	2.336	—	—	—
vse leto 1978	189,6	25,86	4.904	32,98	116,0	116,8

ŠESTA SEJA DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE

(Nadaljevanje s 1. strani)

in odločitvah TOZD in delovnih skupnosti v zvezi s sprejetjem samoupravnega sporazuma o ljudski obrambi in družbeni samozagati in ugotovili, da je samoupravni sporazum sprejet, vključno s pripombami družbeno političnih organizacij občine Jesenice.

Sprejeli so tudi informacijo CPSI, da so delavski sveti TOZD na predlog odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne sprejeli ustrezne sklepe o spremembi financiranja konti liva in hladne valjarne Bela.

Na osnovi informacije CPSI o poteku razprave in odločitvah TOZD in delovnih skupnosti v zvezi s sprejetjem pravilnika o varovanju poslovne tajnosti so ugotovili, da je bil pravilnik v TOZD in delovnih skupnostih sprejet v predlaganem besedilu.

Na osnovi poročila odbora za kadre in družbeni standard o delu odbora med 5. in 6. sejo delavskega sveta Železarne so sprejeli vrsto sklepov v zvezi s predlogom rebalansa sklada skupne porabe in predčasno bilanco sklada skupne porabe za leto 1977.

Strinjali so se, da se iz sredstev sklada skupne porabe za leto 1977 poravnava celotna obveznost, sprejeta s samoupravnim sporazumom o financiranju neposrednih in širših potreb krajevnih skupnosti občine Jesenice. Sklenili so, da se tem nameni še po 100 din na zaposlenega kar znaša:

za krajevne skupnosti občine Jesenice 550.000 din,

za krajevne skupnosti občine Radovljica 90.000 din in

za krajevne skupnosti občine Podbrdo 10.000 din, skupaj 650.000 din.

V zvezi z vlogo AMD Jesenice so ugotovili, da je skladna s predhodnimi stališči in zahtevami odbora za kadre in sveta ŽIC, in zato sklenili, da se za izgradnjo društvenih in šolskih prostorov AMD na odobreni novi lokaciji kot odškodnino za neprimernost oz. za pomoč pri izgradnji novih objektov nameni 1.500.000 din, s pogojem, da z dograditvijo novih objektov AMD Jesenice sedanje objekte brezplačno odstopi Železarna.

Strinjali so se tudi, da se Železarna vključi v izgradnjo prve faze smučarskega centra Kobla v Bohinjski Bistrici, in sklenili, da se izgradnja podpre z enim osnovnim deležem v višini 200.000 din. Tak sklep so sprejeli, ker je razširitev rekreacijskih smučarskih kapacitet v ožjem območju Železarne v skupnem interesu in še posebno neposrednem interesu naših delavcev s področja Bohinja.

Sprejeli so tudi predčasno bilanco sklada skupne porabe za leto 1977 z naslednjimi ugotovitvami:

— Po sklepu delavskega sveta Železarne je bilo za leto 1977 iz preliha po zaključnem računu namenjenih sredstev za sklad skupne porabe v višini 45.000.000 din. S prenosom salda iz leta 1976 v znesku 3.800.000 din in med letom nastalih virov (vračilo kreditov ipd.) v znesku 4.200.000 din se je dejansko formiral sklad skupne porabe v višini 53.000.000 din.

— Koriščenje sklada skupne porabe je bilo v skladu s sprejetim planom namenskega koriščenja. Prek

plana (ne pa prek formiranih sredstev) so se koristila sredstva sklada skupne porabe za potrebe družbenega standarda v višini 2.800.000 din. Prekoračitve so nastale v doplačilu razlike izhodiščne in končne cene nakupa 40 stanovanj stolpnice S-1 na Plavžu in do 50 % kreditiranja nakupa stanovanj drugim delovnim organizacijam, ki so istočasno reševale stanovanjski problem našega delavca.

— Predvidena poraba sklada skupne porabe v mesecu decembru v višini 3.000.000 din je utemeljena in ne bo prekoračena. Z vključno sprejetim rebalansom dodatnih namenskih sredstev, v skupnem znesku 2.350.000 din, se realno računa na ostanek sklada skupne porabe v višini 3.750.000 din, ki se prenese kot saldo v leto 1978.

Iz poročila odbora za informiranje o delu odbora med 5. in 6. sejo delavskega sveta Železarne so ugotovili, da je odbor obravnaval tudi problematiko priloge Železarja LISTI in JE-SE-NI-CE, in se strinjali, da tako LISTI kot JE-SE-NI-CE še naprej izhajajo kot priloge Železarja. Na vlogo hokejskega društva Jesenice in na predlog odbora za informiranje, da v bodoče tudi JE-SE-NI-CE financirajo delavci temeljnih organizacij, so sklenili, da se v pogledu financiranja obe prilogi izenačita. Uredniškemu odboru JE-SE-NI-CE pa so predlagali, da skupno s telesno kulturno skupnostjo postopoma v list vključijo še problematiko ostalih športov na Jesenicah in naj bi bil s tem naš prispevek podpora celotnemu športu na Jesenicah.

Na predlog odbora za gospodarstvo in na osnovi potrditve na delavskih svetih TOZD pa so sprejeli vrsto sklepov v zvezi z dokončnim izplačilom osebnih dohodkov za leto 1977, na osnovi obravnavane problematike osebnega dohodka in na osnovi ocene poslovanja v letu 1977. Ti sklepi so razvidni iz poročila 8. seje odbora za gospodarstvo, ki je objavljeno v današnji številki Železarja.

Na osnovi 463. člena zakona o združenem delu in 82. člena samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij v delovno organizacijo so sprejeli naslednje sklepe v zvezi z razpisom referendumu za naslednje samoupravne sporazume:

— samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju skupnega prihodka in določanju internih cen,

— samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju skupnega dohodka,

— samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka,

— samoupravni sporazum o skupnih merilih in osnovah za delitev osebnih dohodkov in dela sklada skupne porabe v delovni organizaciji železarne Jesenice,

— samoupravni sporazum o združitvi v interno banko Slovenskih železarn in

— samoupravni sporazum o združitvi v SOZD Slovenske železarne.

Referendum se izvede po temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih dne 31. januarja 1978. leta.

Za usklajevanje vprašanj in pripomb med temeljnimi organizacijami in delovnimi skupnostmi je delavski svet Železarne imenoval volilno komisijo za izvedbo referendumu v naslednji sestavi: Jože Ambrožič — predsednik, Milan Polak — tajnik in Stane Repovž — član.

Usklajevalni postopek pripomb na omenjene sporazume bo po sklepu odbora za uveljavljanje zakona o združenem delu tekkel po naslednjem postopku:

— vse pripombe najkasneje do 6. januarja 1978 zbere center za proučevanje samoupravljanja in informiranje in jih posreduje vodjem delovnih grup za pripravo osnutkov.

— vodje delovnih grup jih analizirajo in skupaj s celotno grupo osnutke popravijo skladno s pripombami.

— tiste pripombe, ki jih grupe same ne morejo utemeljeno niti sprejeti niti zavrniti, posredujejo odboru za uveljavljanje zakona o združenem delu, ki bo imel sejo 13. januarja 1978.

— tako korigirane osnutke posreduje odbor delavskim svetom temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, ki bodo od 20. do 25. januarja 1978.

— Usklajevanje pripomb izvede delavski svet Železarne na seji 27. januarja 1978.

— Spremembe bodo javno objavljene pred referendumom.

Sprejeli so informacijo podpredsednika poslovnega odbora o delitvi dela med člani poslovnega odbora.

Ob koncu seje je delavski svet Železarne sprejel poročilo predsednika poslovnega odbora o delu in poslovanju Železarne v letu 1977.

J. S.

Z razstave glasil OZD Slovenije v Verigi Lesce

POGLED NA DELAVCE Z VIŠJO IN VISOKO IZOBRAZBO

(Nadaljevanje s 1. strani)

nosti dela ter doseženih delovnih rezultatih.

To pomeni domala revolucionarno preobrazbo tudi v naših glavah, kajti šola in diploma bosta v prihodnje vredni le toliko, kolikor znanja bo posameznik imel in ga učinkovito vgradil v delo in delovne dosežke. Zgolj mahanje s papirnatiimi diplomami kot vstopnicami za »višje plačilne razrede« bo brez vsakršnega pomena.

Toliko za uvod. Namen prispevka namreč ni obširno teoretiziranje, ampak prikaz analize delavcev, ki delajo v Železarni z višjo in visoko izobrazbo. Pred nami je že tretja zaporedna analiza, narejena po istem kopitu, kar nam bo omogočalo boljše primerjave in sklepe.

S temi analizami skušamo tekoče (letno) odgovoriti predvsem na naslednja vprašanja:

1. Kolikšna sta število in delež delavcev z višjo in visoko izobrazbo med vsemi delavci Železarne?

2. Kolikšna sta število in delež po posameznih strokah?

3. Kako so kadri razporejeni po TOZD in delovnih skupnostih?

4. Kolikšen je povprečni staž od sklenitve delovnega razmerja in opravljene diplome?

5. Kolikšne so razlike v kategorijah glede na skupni staž, staž po diplomah ter stroko? Kdo je v prednosti in kdo v zaostanku?

Prikazana analiza zajema razdobje trinajstih mesecev, natančno od 31. 7. 1976 do 31. 8. 1977. Poglavitni praktični zaključki so naslednji:

1. Porast kadra z visoko izobrazbo je zadovoljiv, zlasti z vidika uresničevanja srednjeročnega plana 1976 do 1980. Za leto 1980 je namreč planiranih 190 delavcev, in ta plan bomo dosegli, če letno pridobimo 18 delavcev. Situacijo lahko ogrozi samo čezmerna fluktuacija, ki se je v letu 1977 že začela in je nevarno, da se še bolj razširi, če ne bodo sledili hitri in učinkoviti ukrepi.

2. Kadrovski plan do leta 1980 bo torej uresničen. Bolj zaskrbljuje ustrezno zaposlovanje. Analiza iz leta 1976 kaže: sistemiziranih in zasedenih delovnih mest z zahtevano visoko izobrazbo je 211, delavcev z ustrežno izobrazbo samo 121. Pomeni, da kar 90 delavcev ali 42,6% ni imelo ustrezne izobrazbe. Čeprav se predvideva, da bo od tega števila odšlo v pokoj do leta 1980 približno 40 delavcev, bo za sveži dotok mladega in izobraženega kadra potrebno odpirati nove delovne naloge. V nasprotnem primeru je nevarno, da njihovi potenciali ne bodo izrabljeni.

3. Opažamo relativno zaostajanje kadrov z visoko izobrazbo, ki imajo sedem do deset let staža po diplomah. Videti je, da se njihove možnosti napredovanja z leta v leto nekoliko zmanjšujejo, s tem pa se povečuje verjetnost fluktuacije.

Najhitrejši izhod (ki je obenem v skladu z zakonom o združenem delu) je v ukinitvi »omejenega« delovnega mesta in prehod na koncept delovnih nalog. Pomeni, da ne gre več za pavšalno vrednotenje celotnega delovnega mesta, ampak za vrednotenje vsake posamične delovne naloge. Kadri, ki bodo sprejeli in uspešno opravili težje delovne naloge, bodo dobivali višji osebni dohodek — in obratno. S tem je v bistvu na originalen način rešeno »večno vprašanje napredovanja«, ki je bilo v okviru relativno togih delovnih mest vedno zelo trd oreh.

4. Po posameznih sektorjih delovnih skupnosti so velike razlike glede deleža zaposlenih delavcev, ki imajo višjo in visoko šolo, določene razlike so tudi po TOZD. Nekaj razlik lahko pripišemo dejstvu, da je značaj dela ponekod zahtevnejši kakor drugje; kljub temu pa so razlike prevelike. Kadrovske je treba okrepiti zlasti naslednje sektorje in TOZD:

- tehnično kontrolo in raziskave,
- finančno-računovodski sektor,
- nabavni sektor,
- splošni sektor,
- valjarno žice in profilov,
- valjarno debele pločevine,
- HV Jesenice,
- vratne podboje,
- jeklovlek,
- elektrode.

5. Večina kadrov z višjo in visoko izobrazbo je koncentrirana v delovnih skupnostih, kar je dokaj skladno s sedanjo organizacijo. Z druge strani pa to pomeni, da morajo pričrati strokovne jakosti delovnih skupnosti TOZD v bodoče bolj dosledno zahtevati, da jim službe opravijo naročene ali planirane usluge kvalitetno in v dogovorjenih rokih.

6. Ob upoštevanju staža po diplomah je povprečna pričakovana kategorija kadrov z visoko izobrazbo po TOZD za 0,42 kategorije večja kakor v delovnih skupnostih. To je v nasprotju z razširjenim mnenjem, po katerem so strokovnjaki v službah izrazito favorizirani.

7. Analizirati je treba upravičenost ali neupravičenost prednosti ali zaostajanja po posameznih strokah.

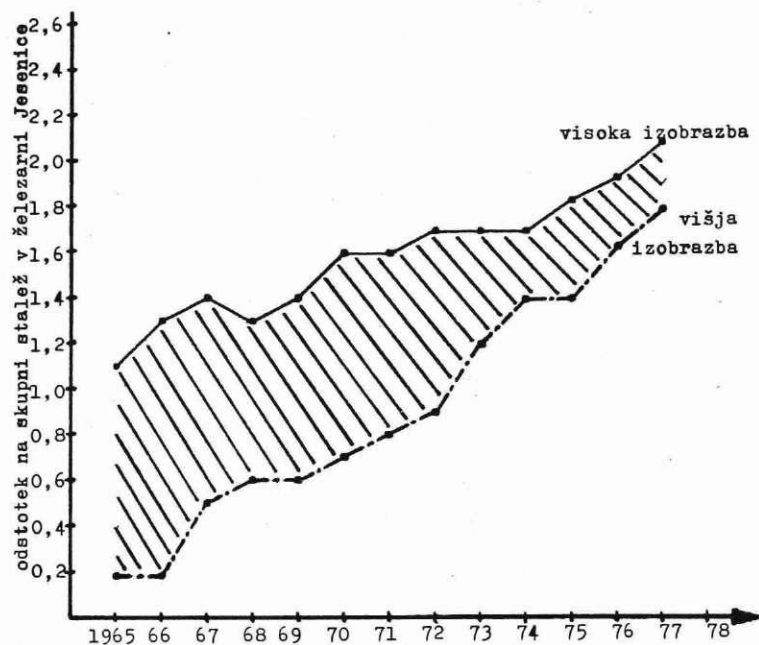
Posebno pozornost vsebuje rahlo zaostajanje metalurgov — tako tistih pod 21. kategorijo kot tistih nad 21. kategorijo. Obenem pa je v zvezi s temi rezultati res tudi to, da so možnosti napredovanja pri metalurških strokah, saj pride na 3,7 metalurgov z visoko izobrazbo eden, ki ima nad 21. kategorijo, medtem ko je to razmerje med drugimi strokami občutno slabše.

Čeravno sedaj še zanimive, pa bodo primerjave po strokah, stažu in podobnem počasi izginjale pri vsebinski veljavnosti, dokončno pa s praktičnim uveljavljanjem vrednotenja delovnih nalog.

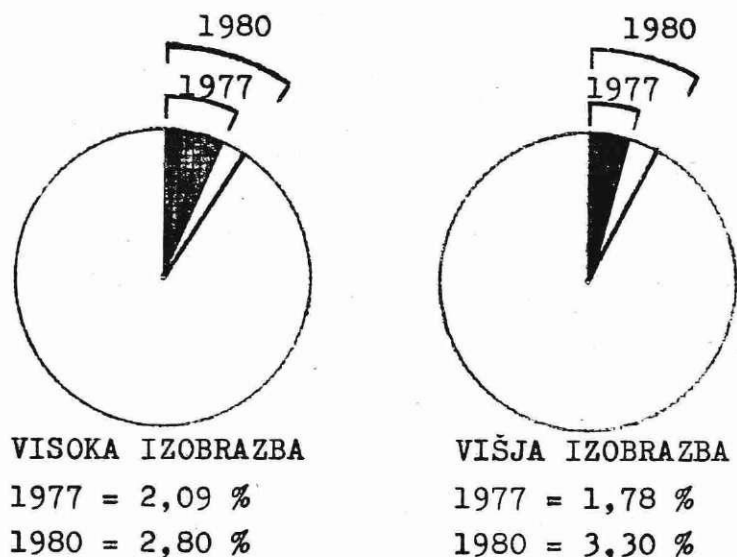
8. Zlasti na višji stopnji je treba še pospeševati študij tehničnih smeri. Železarna mora kot uporabnik doseči še večji vpliv na šolstvo, ki je zaenkrat za študij ob delu veliko slabše organizirano za tehnične kakor za netahnične stroke.

Nanizali smo poglavitne operativne zaključke dokaj obsežne analize kadra z višjo in visoko izobrazbo. Dodali smo nekaj slikovnih in grafičnih prikazov. Za tiste, ki jih analiza zanima bolj podrobno, bomo prihodnjič objavili še nekatere rezultate.

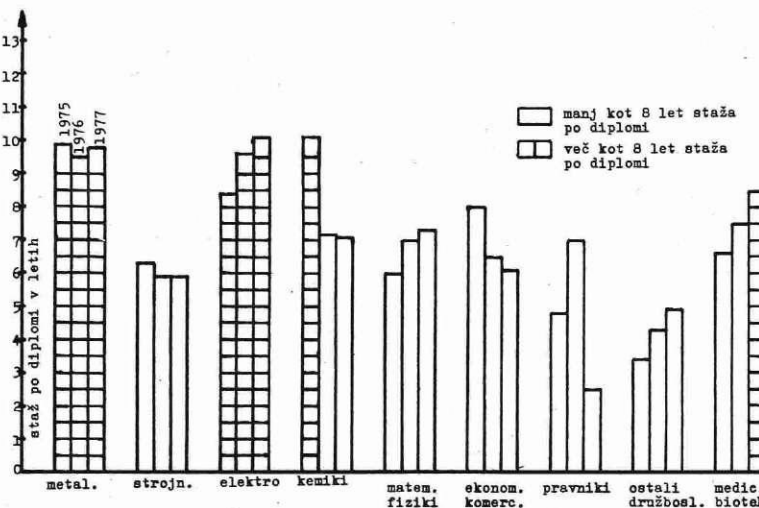
Maja Junež in Franc Belčič

Slika 1: Krivulji porasta delavcev, ki imajo višjo in visoko izobrazbo. Delež teh delavcev med vsemi zaposlenimi v Železarni je od 1965. leta precej nihal, vidna so tudi obdobja stagnacije ali celo nazadovanja. V celoti pa se njihov delež neprestano dviguje, z rahlim pospeškom v zadnjih letih.

Slika 2: Delež delavcev, ki imajo visoko in višjo izobrazbo — med vsemi zaposlenimi v Železarni. Po dosedanjih gibanjih je dokaj realno pričakovati, da bomo plan za leto 1980 izpolnili.

Slika 3: Stolpci prikazujejo, kakšen je povprečni staž delavcev od diplome na visoki šoli. Rezultati so razvrščeni po posameznih strokah, in sicer za zadnja tri leta (1975, 1976 in 1977). Če pogledamo samo najštevnejše stroke, potem vidimo, da so vrste mlade in se še pomlajujejo zlasti pri ekonomistih, oz. komercialistih ter strojniki, skupina električarjev se »stara«, približno deset let po diplomah pa imajo tudi metalurzi. Slika je hkrati napotilo, katere vrste je treba bolj osvežiti.

Železarski globus

ZDA

Pred kratkim je pričel obratovati v železarni Butler Works, ki pripada železarski družbi Armco Steel, nov 175 argon-kisikov konverter (AOD). Ta je danes največji konverter te vrste na svetu in služi za proizvodnjo kvalitetnejših vrst jekla. Za njegovo gradnjo so porabili 12,8 milij. dolarjev investicijskih stroškov.

VIETNAM

Švedska železarska družba AB Bofors bo v kratkem podpisala pogodbo z vietnamsko vlado za izdelavo projekta za novo železarno v bližini mesta Ho Shi Minh. Imela bo letno proizvodno zmogljivost 120.000 ton surovega jekla in bo pričela obratovati leta 1980 ter bo proizvajala palčasto jeklo.

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA KOLEK

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:

PONEDELJEK — 16. 1.
TOREK — 17. 1.
SREDA — 18. 1.
ČETRTEK — 19. 1.
PETEK — 20. 1.
SOBOTA — 21. 1.
NEDELJA — 22. 1.

DNEVNI:

SLAMNIK IVAN
PRAPROTNIK NIKO
SLIVNIK ALOJZ
BRUMAT MARTIN
SEKLOČA PETER
ARH JANEZ
MARKEŽ VALENTIN

NOČNI:

BURJA ANTON, st.
FALETIČ JANEZ
PIKON JANEZ
REKAR VINKO
MENCINGER STANE
SITAR ANTON
LEBAN IVO

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni stavbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 16. do 21. januarja bodo delale naslednje obratne ambulante:

dopoldan: III. obratna ambulanta — dr. med. Želimir Cesarec, in IV. obratna ambulanta — dr. med. Lidija Nakovska,
popoldan: I. obratna ambulanta — dr. med. Branimir Čeh, in II. obratna ambulanta — dr. med. Vesna Furlan-Zidar.

V soboto, 21. januarja, samo dopoldan: I. obratna ambulanta — dr. med. Branimir Čeh, in II. obratna ambulanta — dr. med. Vesna Furlan-Zidar.

V zobni ambulanti:

dopoldan: II. zobna ambulanta — dr. stom. Alojz Smolej,
popoldan: I. zobna ambulanta — v den. Viktor Stražišar.

V soboto, 21. januarja, samo dopoldan: II. zobna ambulanta — dr. stom. Alojz Smolej.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13. ure, popoldan od 13. ure do 19.30, v soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

PERSONALNE VESTI — DECEMBER

V mesecu decembru je bilo sprejetih 40 delavcev, 48 delavcem pa je delovno razmerje prenehalo.

V celem letu 1977 je 750 delavcev sklenilo delovno razmerje, 675 delavcem pa je delovno razmerje prenehalo.

STAROSTNO SO BILI UPOKOJENI: Milko ČERMELJ, 1921, vzdrževanje — 30 let v ŽJ, Franc GRILC, 1920, nabavni sektor, — 40 let v ŽJ, Bogomil HOMOVEC, 1913, sektor novogradenj — 45 let v ŽJ, Slavko KOBLAR, 1921, remontne delavnice — 37 let v ŽJ, Olga KRIZAJ, 1925, elektro jeklarna — 35 let v ŽJ, Janez KRUSIČ, 1917, rač. OD — 40 let v ŽJ, Vinko RAZINGER, 1922 — strojne delavnice — 31 let v ŽJ, Alojz REBOLJ, 1917, varnostna služba — 31 let v ŽJ, Zofka SKULJ, 1925, družbena prehrana — 35 let v ŽJ, Anton TOMAZIN, 1920, SEO — 32 let in pol v ŽJ, Alojz TOMAŽIČ, 1919, žičarna — 31 let v ŽJ, Stanislav TORKAR, 1917, vzdrževanje, — 26 let v ŽJ, Jože ZUPAN, 1915, FRS — 32 let in pol v ŽJ, Mirko ZUPAN, 1919, FRS — 29 let v ŽJ, in Ivica ŽNIDAR, 1925, OTK — 35 let v ŽJ.

V letu 1977 je bilo 74 starostno upokojenih.

INVALIDSKO SO BILI UPOKOJENI: Jože PAVLOVIČ, 1919, valjarna žice — 31 let in pol v ŽJ in Jože ŠUŠTAR, 1922, vzdrževanje — 28 let in pol v ŽJ.

V letu 1977 je bilo 31 invalidsko upokojenih.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zaslužen pokoj!

UMRLI: Marija SMOLEJ, 1926, FRS — 25 let v ŽJ.

Svojcem naše iskreno sožalje!

V letu 1977 je umrlo 27 naših sodelavcev.

Starostno in invalidsko upokojenim, ter sorodnikom umrlih je bila izplačana navedena odpravnina:

po 8.136 din — 15 oseb,
po 10.170 din — 25 oseb,
po 12.204 din — 92 oseb.

skupaj 132 oseb: 1.499.058 din, to je, 11.356 din povprečno na osebo.

ŽERJAVOVODSKI TEČAJ

Na osnovi potreb po žerjavovodskih objavljamo interni

RAZPIS
za žerjavovodski tečaj

POGOJI:

- da ima kandidat najmanj šest razredov osnovne šole,
- da je vsaj eno leto zaposlen v železarni Jesenice,
- da ima odslužen vojaški rok,
- da bo kandidat psihofizično ustrezal zahtevam delovnega mesta.

Kandidati dobijo obrazce za vpis v tečaj pri personalnih TOZD, katere pravilno in čitljivo izpolnjene tam tudi vrnejo do 31. 1. 1978.

Interesenti naj se prijavijo do roka, ker poznejših prijav ne bomo sprejemali.

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati iz TOZD, v katerih se žerjavi uporabljajo.

KADROVSKI SEKTOR

Na osnovi sklepa DS in v skladu s statutom TOZD Jeklarna, PONOVO objavljamo naslednje prosto delovno mesto:

0204, U-5, asistent za delovne naprave, 1 oseba, 18. ktg.

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so:

1. Visoka šola strojne smeri in pet let delovnih izkušenj v stroki.
2. Kandidat mora imeti ustrezne moralno politične in etične vrline ter aktiven odnos do razvijanja samoupravnih odnosov, skladno z 19. členom družbenega dogovora o kadrovski politiki občine Jesenice.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v zaprti ovojnici z oznako »za TOZD Jeklarna« v roku 10 dni po objavi na kadrovski sektor železarne Jesenice.

VABILO NA PREDAVANJE

V torek, 17. januarja, vabimo na predavanje

STRUKTURALNE SPREMENBE V PROIZVODNJI —
POGOJ USPEŠNEGA POSLOVANJA.

Predaval bo Peter Kunc, predsednik poslovnega odbora železarne Jesenice. Predavanje bo v spodnjih prostorih Kazine ob 18. uri.

Zveza inženirjev in
tehnikov Jesenice

8. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO PRI DS ŽELEZARNE

Predsednik odbora za gospodarstvo Vitomir Gričar je sklical zadnjo sejo v 1977. letu 27. decembra. Na dnevnem redu so bili pregled sklepov 6. in 7. seje odbora, analiza finančnega rezultata za november, ocena izpolnjevanja operativnega programa za mesec december, ocena poslovanja v letu 1977, problematika osebnih dohodkov, gospodarski načrt za leto 1978, družbeni plan za prvo tromesečje in operativni program za januar 1978, pristop k izdelavi študije o ekonomskih odnosih, ki jo sofinancira Gospodarska zbornica SR Slovenije, in razno.

Najprej so sprejeli poročilo predsednika poslovnega odbora, kako so bili izpolnjeni sklepi 6. in 7. seje odbora, in ugotovili, da so izvršeni, nekateri pa se še izvajajo. Sprejeli so tudi informacijo predsednika poslovnega odbora k sklepu 6. seje odbora, v zvezi s cenami električne energije v letu 1978, in ocenili, da bo predvidena podražitev električne energije v letu 1978 skladna s stališči odbora, sprejetimi na 6. seji.

Vodja TOZD Valjarna bluming-štel je podal odgovor na sklep 6. seje odbora v zvezi z odstopanjem od plana, oziroma z neizvajanjem dogovorov v zvezi s preskrbo vložka za oddelek termične obdelave. Ugotovili so, da je bil v letu 1977 plan v adjusta štetel na Javorniku izpolnjen kljub občasnim težavam zaradi pomanjkanja vložka, kar kaže, da so pri izpolnjevanju plana nekoliko premalo konkretizirali naloge za posamezne oddelke TOZD. Pri izvajanju planov za leto 1978 je treba poiskati notranje rezerve in jih z boljše koordinacijo dela izkoristiti.

Sprejeli pa so tudi tolmačenje vodje TOZD Valjarna bluming-štel v zvezi z zvišanjem stroškov v tej temeljni organizaciji, ki je v 10 mesecih 1977. leta znašalo 41 milij. din. Temeljnimi organizacijam Jeklarna, Valjarna bluming-štel in Vzdrževanje pa so naročili, da s skupnimi naporii odpravijo vzroke zvišanj stroškov.

Analizo finančnega rezultata za november in kumulativno za 11 mesecev 1977. leta so sprejeli z vsemi ugotovitvami, oziroma sklepi, navedenimi v analizi.

V nadaljevanju seje so razpravljali o oceni skupne in blagovne proizvodnje za mesec december in ugotovili, da bodo družbeni plan v skupni proizvodnji izpolnili 95,5 % in operativni program s 97,4 %. Plan gotove proizvodnje bo izpolnjen s 97 % in operativni program skoraj z 98 %. Decembrska proizvodnja se je zelo približala planirani, zato priporočajo temeljnimi organizacijam, da nadaljujejo s takšnim trendom tudi v letu 1978, ker se bomo na ta način popolnoma približali družbenemu planu.

Odbor za gospodarstvo je dal pri-znanje za delo pri izpolnjevanju naših družbenih obvez vsem temeljnim organizacijam, ki so v letu 1977 plan dosegle ali celo presegle. Sprejeli so na znanje informacijo predsednika poslovnega odbora o oceni poslovanja v letu 1977 in ugotovili, da sicer v letu 1977 izkazuje primanjkljaj, ki pa ga je po oceni mogoče pokriti iz tekoče ustvarjenih skladov.

Razpravljali so tudi o problematiki osebnega dohodka in na osnovi ocene poslovanja v letu 1977 sprejeli naslednje sklepe v zvezi z dokončnim izplačilom osebnih dohodkov za leto 1977, ki so jih predlagali v razpravo in potrditev še delavskim svetom temeljnih organizacij.

Za obdobje januar - november se izdela poračun osebnega dohodka, izplačana akontacija za december je istočasno dokončno izplačilo osebnega dohodka.

Poračun osebnega dohodka se izplača skupaj z decembrskim izplačilom 14. januarja 1978.

Poračun znesa 50 % poprečnega mesečnega osebnega dohodka za delavce, ki so od 1. 1. do 30. 11. ves čas združevali delo v železarni Jesenice. Pri tem se upoštevajo vse plačane ure, razen dopolnilnih del in dodatkov. Za ostale delavce, ki so združevali delo le krajši čas v obdobju med 1. 1. in 30. 11., je izplačilo sorazmerno opravljenemu času.

Približna masa za tak način poračuna znaša 25 milij. din.

S tem se dotedanja akontacija osebnega dohodka, ob upoštevanju tega poračuna, sprejme kot dokončno izplačilo osebnega dohodka za leto 1977.

Ob tej priliki so razpravljali tudi o izplačilu enkratne nagrade delavcem TOZD Jeklovlek za dosežke pri izpolnjevanju plana v letu 1977. Na osnovi podrobne proučitve in v okviru danih možnosti je odbor za gospodarstvo ugotovil, da to enkratno izplačilo upoštevajo kot njihovo notranjo delitev iz dodatnega osebnega dohodka po poračunu, skladno s sklepi odbora od točke 5. 1. do 5. 6.

V razpravi o predlogu gospodarskega načrta za 1978. leto so ugotovili, da le-ta zajema vse elemente samoupravnega sporazuma o osnovnih plana, kakor tudi politiko odbora za gospodarstvo in delavskega sveta Železarne, zato so gospodarski načrt sprejeli in ga posredovali v razpravo in potrditev še delavskemu svetu Železarne.

Družbeni plan za prvo tromesečje in predlog skupne in gotove proizvodnje za mesec januar so sprejeli, ker so ugotovili, da tako družbeni plan za prvo tromesečje kot tudi operativni program za januar ne odstopata od gospodarskega načrta za leto 1978.

Na predlog poslovnega odbora so sklenili, da železarna Jesenice pristopi k samoupravnemu sporazumu o izdelavi študije »TOZD in uspeš-

nejše gospodarjenje«. Študija bo izdelana do leta 1980.

Na predlog oddelka za nagrajevanje so sklenili, da se cena za pogodbeno dela poveča od 25 din na uro na 35 din na uro.

Na predlog oddelka za nagrajevanja in v skladu s členom 53 in 54 sedanjega sporazuma o delitvi OD pa so se strinjali, da se v letu 1978 za zbiranje odpadle platinske termo žice prizna odškodnina v višini 20 % sedaj veljavnih cen.

Sprejeli so tudi informacijo člana poslovnega odbora o investicijskem programu linije za statik nosilce z vlečnim strojem in sprejeli več sklepov, ki so jih posredovali v razpravo in potrditev še delavskemu svetu TOZD.

Na predlog predsednika IO sindikata so odobrili, da se osnovna sredstva sindikata prenesejo na kadrovske in splošne zadeve in informiranje.

Ob koncu seje pa so razpravljali o problematiki restavracije železarne Jesenice in sklenili, da bodo sprejeli ustrezne sklepe, ko bo TOZD Družbena prehrana podala konkretne predloge za pokrivanje stroškov, oziroma izgube ter stroškovnik za zunanje goste v prihodnje.

J. Š.

TOZD Žičarna

11. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Žičarna Ciril Resman je 27. decembra sklical enajsto sejo. Člani odbora so bili seznanjeni s sklepi zadnje seje in ugotovili, da so vsi realizirani.

Odbor je potrdil operativni plan za mesec januar, ki je enak družbenemu planu in predvideva 5500 ton vlečene žice. Za tem so obravnavali in sprejeli sporočilo o proizvodnih rezultatih, doseženih v mesecu novembru. Operativni plan v tem mesecu ni bil dosežen zaradi visoke bolezenske odsotnosti. Izplen je bil 97,30 %, proizvodni stroški pa so bili višji od planiranih.

Med drugim je odbor za gospodarstvo obravnaval tudi sklepe šeste in sedme seje odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu železarne Jesenice in sklenil, da asistent za vzdrževanje delovnih naprav predloži do 30. januarja program porabe sredstev za amortizacijske zamenjave in investicijsko vzdrževanje za leto 1978.

Odbor je potrdil izplačilo druge rente za novatorski predlog št. 2190 in sklenil, da se čimprej pripravi izračun prihrankov in ocena izboljševalnega predloga, ki je bil izdelan po zamisli tov. Aleša, in se dostavi odboru v obravnavo.

J. B.

12. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Alojz Zorko, predsednik odbora za delovna razmerja pri DS TOZD Žičarna, je 27. decembra sklical dvajseto redno sejo. Vsi sklepi zadnje seje so bili realizirani, razen sklepa o zasedbi nezasedenih delovnih mest, ki jih je v TOZD Žičarna devet.

Med drugim je odbor potrdil sprejem petih novih delavcev, ki so si v mesecu novembru pridobili lastnosti delavca v TOZD Žičarna.

Lastnost delavca v TOZD Žičarna je prenehala štirim delavcem, in

sicer trem delavcem na izjavo, en delavec pa je bil disciplinsko izključen.

Za premostitev iz TOZD Livarna v TOZD Žičarna prošnji Voja Hristorja niso ugodili, ker ne ustreza zahtevam obrata.

J. B.

11. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik Bogdan Marinkovski je 28. decembra sklical enajsto redno sejo delavskega sveta TOZD Žičarna. V uvodu je člane seznanil s sklepi zadnje seje, ki so bili vsi realizirani.

Najprej so delegati sprejeli informacijo o gospodarskem načrtu za leto 1978, ki je izdelan na osnovi sprejetih osnov plana za TOZD Žičarna.

V nadaljevanju so sprejeli sklep o ukinitvi treh delovnih mest in formiranju novih ter istočasno potrdili predlagane kategorije za nova delovna mesta, katera je posredoval oddelek za nagrajevanje. Sektorju za ekonomiko in organizacijo, oddelku za analizo dela in časa bodo posredovali naloge za pripravo analize dela v votličarni ter primerjavo med delovnimi mesti v votličarni in žičarni.

Sklenili so tudi, da republiškem sekretariatu za delo pošljejo izjavo, na osnovi katere bi le-ta izdal dovoljenje za podaljšanje roka za ukinitve nočnega dela žena na delovnem mestu adjuster VAC žice še za eno leto.

Potrdili so samoupravni sporazum o ljudski obrambi in družbeni samozastiti v železarni Jesenice po uskladitvi predlaganih sprememb. Prav tako so soglašali s samoupravnim sporazumom o združitvi v SOZD Slovenske železarne.

Soglašali so s sklepom odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu železarne Jesenice, ki se nanaša na poračun osebnega dohodka za minulo leto.

Ob sklepu seje pa so imenovali še člane inventurne komisije v TOZD Žičarna.

B. J.

TOZD Profilarna

10. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta Ivan Klokočevnik je za deseto sejo, ki je bila 28. decembra, predlagal naslednji dnevni red: uskladitev in sprejem samoupravnega sporazuma o ljudski obrambi in družbeni samozastiti, sprejem pravilnika o varovanju poslovne tajnosti, obravnavna plana TOZD Profilarna za leto 1978, dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD SŽ in razno.

Samoupravni sporazum o ljudski obrambi in družbeni samozastiti so sprejeli brez pripomb. V tej zvezi so obravnavali tudi sklep sveta za ljudsko obrambo in družbeno samozastito občine Jesenice o aktivnosti odborov za ljudsko obrambo in družbeno samozastito.

Tudi pravilnik o varovanju poslovne tajnosti so sprejeli brez bistvenih pripomb.

Ko so obravnavali plan TOZD Profilarne za 1978. leto, so ugotovili, da bo plan z dobrim delom in zadostno oskrbo z vložkom ter s planiranim številom zaposlenih možno doseči. Imeli pa so pripombo na indeks kategorizacije in vpliva dodatkov ter zahtevajo pojasnilo, zakaj je za 3,43 % nižji kot v letu 1977 in zakaj je tako padel v primerjavi s sorodnimi TOZD v Železarni.

Na dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD SŽ nismo imeli pripomb.

Obravnavali so tudi sklepe zadnje seje odbora za gospodarstvo, ki se nanašajo na poračun osebnega dohodka za leto 1977, pomanjkanje delavcev in preslabo oskrbo kontin s toplimi malicami. S poračunom osebnega dohodka za leto 1977 so soglašali. Od kadrovskega sektorja zahtevajo, da preskrbi pet delavcev, ker pri sedanjem številu zaposlenih zaostaja proizvodnja. Od TOZD Družbena prehrana pa zahtevajo boljšo oskrbo kontin s toplimi malicami, ker delavci TOZD Profilarna pogosto ostanejo brez tople malice.

Ob zaključku seje je predsednik DS zahvalil vsem članom za uspešno sodelovanje pri urenitvevanju samoupravljanja, proizvodnih nalog v letu 1977 in zaželel vsem srečno ter uspešno novo leto 1978.

G.

Delavci prve izmene livne jame v jeklarni so se poslovili od dolgoletnega sodelavca martinarja Franca Uršiča. Ob tej priliki so mu sodelavci podarili praktično darilo, ki ga bo spominjalo na njihovo skupno delo. (Foto in tekst: Janko Bauman)

TOZD Energetika

8. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta TOZD Energetika Jože Starc je 22. decembra sklical osmo redno sejo. Na dnevnem redu so bili pregled sklepov, gospodarski načrt za leto 1978, podaljšanje nočnega dela žena, ugotovitveni sklep o pravilniku LO in DZS, pravilnik o poslovni tajnosti in razno.

Na seji so ugotovili, da se vse pri-tombe, dane na DS, rešujejo skupaj s SEO.

DS je obravnaval gospodarski načrt TOZD Energetika za leto 1978 in sprejel sklep, da se uredi sodelovanje za prodajo energetskih viškov v železarni Jesenice. V zvezi s tem naj se doseže dogovor med poslovnim odborom Železarne, prodajnim oddelkom, TOZD Energetika in Vodovodom Jesenice.

Gospodarski načrt celotne Železarne je usklajen s TOZD Energetika.

Obravnavali so sklepe odbora za gospodarstvo, odbora za delovna razmerja in odbora samoupravnih delavske kontrole in poslušali njihova poročila.

Odbor za ljudski odpor in družbeno samozastito ima varnostni načrt izdelan v osnutku, ravno tako zatamnjen načrt. Pooblastili so tov. Kokalja, predsednika odbora, da stvar izpelje do konca.

DS se strinja s poračunom za leto 1977, vendar je imel pripombe, da železarna Jesenice ni enakovredna ostalim delovnim organizacijam v občini glede rasti osebnih dohodkov.

V nadaljevanju so potrdili podaljšanje nočnega dela žena in sprejeli pravilnik LO in DS z dopolnitvami ter pravilnik o poslovni tajnosti v predlagani obliki.

Delegati DS želijo obrazložitev, zakaj se piše določeno število dni dopusta na proste sobote, posebno ker v drugih delovnih organizacijah te prakse ne izvajajo.

KN

8. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Predsednik odbora za gospodarstvo TOZD Energetika Aleš Soklič je 28. decembra sklical 8. redno sejo

KN

DS za komercialne in finančne zadeve

11. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Podpredsednik delavskega sveta delovne skupnosti za komercialne in finančne zadeve Maks Klinar je sklical 11. sejo v sredo, 28. decembra, in po ugotovitvi sklepčnosti predlagal v obravnavo samoupravni sporazum o združitvi v interno banko Slovenske železarne, poračun osebnega dohodka za leto 1977, gospodarski načrt delovne skupnosti za leto 1978 in spremembe ter dopolnitve predloga samoupravnega sporazuma o ljudski obrambi in družbeni samozastiti.

Samoupravni sporazum o združitvi v interno banko Slovenske železarne je tolmačil Matevž Malej. Na osnovi razlage, v katero so bili zajeti: temeljni cilji združitve in splošne določbe, poslovanje IB, planiranje in poslovna politika, oblikovanje, uporaba in razporejanje prihodkov IB, skladi IB, upravljanje in odločanje, samoupravna delavska kontrola in druge določbe, so delegati delavskega sveta soglašali s pristopom k interni banki Slovenske železarne.

Delavski svet je soglašal s sklepom odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne o poračunu osebnega dohodka za leto 1977 v predlagani višini.

Ivo Arzenšek je delavski svet seznanil z gospodarskim načrtom delovne skupnosti za leto 1978, s katerim so soglašali in ga sprejeli kot sestavni del samoupravnega sporazuma o svobodni menjavi dela in v taki obliki, kot je predložen, z možnostjo dopolnitve med letom.

Predsednik komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozastito

obdora. Obravnavali so plan sredstev IV in AZ za leto 1978, prenose in spremembe IV sredstev za leto 1977, poročilo o ceni električne energije, delo TOZD v enajstih mesecih, gospodarski načrt TOZD Energetika za leto 1978 in razno.

Na znanje so vzeli plan IV in AZ za leto 1978, s tem da se kasneje uskladi, ko bodo znana razpoložljiva sredstva.

Skupščina interesne skupnosti za energetiko je na svoji četrti redni seji potrdila nov sistem povišanja tarifnih postavk za električno energijo. Za Železarno se poveča el. energija predvidoma za 23 %. Ob upoštevanju plačila energetskega prispevka se bo povišala cena predvidoma za 16 % (energ. prispevek se zniža).

Odbor je potrdil enajstmesečno poročilo TOZD Energetika, ki ga je podala računovodkinja, in sprejel gospodarski načrt za leto 1978 z določenimi pripombami.

Člani odbora so postavili vprašanja, po kakšnem ključu bodo prispevale posamezne TOZD v dohodek delovnih skupnosti.

V nadaljevanju so ugotovili, da ni bilo v TOZD Energetika nobene nezgode, in obravnavali prošnjo za znižanje cene vroče vode za ŽIC in jo odstopili v reševanje odboru za gospodarstvo pri železarni Jesenice. Predlagali so sklep, da se manjšim potrošnikom ogrevanje ne zaračunava.

Obravnavali so tudi pomanjkanje butana in mazuta. Vse TOZD naj skušajo zmanjšati porabo, energetsko gospodarstvo pa naj spremlja porabo na pečeh in jo skuša racionalizirati.

KN

PROBLEMI MLADIH V TOZD STROJNE DELAVNICE

V četrtek, 29. decembra, je bila seja osnovne organizacije ZSMS TOZD Strojne delavnice. Okrog trideset prisotnih mladincev se je na seji soočilo s številnimi težavami osnovne organizacije v zadnjem času. Poleg mladih so bili navzoči tudi predstavniki sindikata, OO ZK in vodstva TOZD.

Uvodno poročilo o delu OO ZSMS v preteklem obdobju je podal predsednik Bojan Ravnikar. Iz njegovih besed je bilo mogoče razbrati, da je od prejšnjega vodstva OO ZSMS pravzaprav ostal sam. Nekaj članov predsedstva je odšlo v JLA, nekateri pa so v tem času tudi zapustili kolektiv. Ker organizacija brez vodstva ne more delati, je med dvainšedesetimi mladinci v TOZD Strojne delavnice nastalo mrtvilo. Mladi so se znašli odmaknjeni od samoupravnih in družbenopolitičnih dogajanj v temeljni organizaciji, nekaj športnih tekmovanj v tem obdobju pa je težko šteti med aktivno delo OO ZSMS. Kot je dejal predsednik, je bil pri delu preveč osamljen, to funkcijo pa da je prevzel po sili razmer. Prav zadnja trditve je očiten dokaz, kako majhno pozornost so prejšnja vodstva mladinske organizacije namenjala kadrovske politiki.

Kasnejša razprava na seji ni prinesla dosti uspešnih sklepov. Mimorede velja še omeniti, da že sama seja, ki je bila sklicana na pobudo koordinacijskega sveta ZSMS Železarne, ni bila najbolje pripravljena. Iz razprave velja zapisati predvsem nekaj besed predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in vodstva TOZD. S strani predsednika sindi-

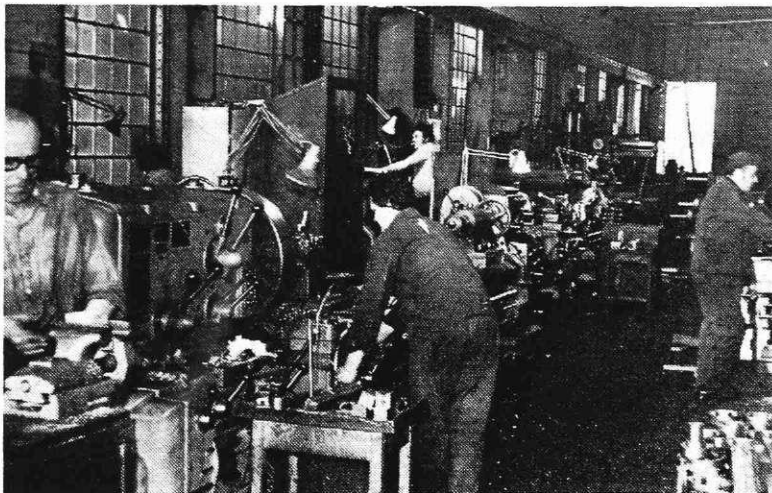
kata Valentina Klinarja je bilo rečeno, da bi mladinska organizacija morala odločno bolje sodelovati s sindikatom predvsem pri skupnih akcijah. Kot je dejal, je sindikat od mladih zahteval program dela zaradi financiranja akcij mladih, vendar ta program ni bil dostavljen. Samokritično pa je priznal, da pa je tudi sindikat premalo spremljal delo mladih. Precej kritičnih misli o nedelavnosti mladih sta izrekla tudi sekretar OO ZK Debevc in predstavnik vodstva TOZD Ravnik.

Kritike, nekaj upravičenih, nekaj neupravičenih, je treba sedaj sprejeti, obenem pa morajo mladi začeti resno razmišljati o izhodu iz teh

težav. Pričakovati je bilo, da bodo že na tej seji prisotni nakazali pot iz mrtvila, vendar so ostali brez besed. Njihov molk je mogoče razlagati na dva načina: da so zadovoljni s takšnim načinom neorganiziranja ali da so jim kritike vzele pogum. Naj bo tako ali drugače, novo vodstvo OO ZSMS, ki bo izvoljeno do 20. januarja, čaka trdo delo. Ker delo v TOZD Strojne delavnice poteka v dveh izmenah, bo verjetno vredno razmisliti o dveh aktivih mladih na izmenah, tretji pa bi bil verjetno uspešna oblika združevanja mladih na Javorniku, kjer so tudi mladi delavci iz omenjene TOZD.

Na seji so za novega predsednika OO ZSMS TOZD Strojne delavnice izvolili Borisa Dugarja, sprejeli pa so tudi sklep, da se čimprej pripravi program dela.

J. R.

Sodelavci v strojni delavnici na Javorniku

KRATKE VESTI

Pri občinski konferenci ZSMS Jesenice bodo v teh dneh stekle priprave na deseti kongres ZSMS, ki bo jeseni. Najprej se bo začel postopek evidentiranja najbolj sposobnih mladincev za vodstva osnovnih organizacij ZSMS v posameznih sredinah. V ožji izbor bodo prišli tisti mladi, ki so se v zadnjih mesecih udeleževali raznih izobraževalnih seminarjev in politične šole. Omenimo še, da bomo vsa predkongresna dogajanja skrbno spremljali in od njih poročali v posebni rubriki na mladinski strani.

Koordinacijski svet ZSMS Železarne je v mesecu novembru in decembru izvedel obširno akcijo za poživitev dela OO ZSMS v posameznih temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih. Člani predsedstva koordinacijskega sveta so obiskali vse OO ZSMS ter se z vodstvi soočili s pglavitnimi problemi. Akcija je bila po prvih rezultatih uspešna, konkretnije rezultate pa bo dala obširnejša analiza.

Tednik Mladina je 1. januarja praznoval 35-letnico izhajanja. Ob tej priložnosti so se v uredništvu odločili, da bodo lep jubilej praznovali predvsem delovno. Potekal bo v znamenju prizadevanj za čim bolj pestro vsebino, dvig naklade in razširjanje tehnika v vseh sredinah mladih. Prav zadnjo akcijo bo treba poživiti tudi na Jesenicah, kajti na osrednje glasilo slovenske mladine je naročenih zelo malo mladih, predvsem pa so to aktivisti v ZSMS.

J. R.

VROČE SEM JIM STISNIL DLAN

Pred novim letom so ljudje ne- strpno hiteli po svojih opravkih. Vsak je v sebi skrival polno želja. Stopal sem po vasi in jih opazoval. Tudi sam sem se večkrat zalotil, da ponavljam želje, želje o sreči in radosti. Tisto popoldne sem bil res srečen.

S članom borčevske organizacije sva obiskala več starejših ljudi v vasi, jih obdarila in jim zaželela sreče in zdravlja v novem letu.

Krajevna organizacija ZB NOV Dovje - Mojstrana svoje starejše člane, bivše borce, aktiviste in terence večkrat obišče. Učenci naše šole že več let tesno sodelujemo s to organizacijo in prav veseli smo bili,

ko nas je podpredsednik Zdravko Kotnik povabil k tej akciji.

Prijetno mi je bilo, ko sem lahko tem ljudem stisnil žuljave dlani in z njimi pokramljal o vsakdanjih rečeh. Ko me je zamikalo, da bi pobrskal po njihovih spominih, se je zaiskrilo v očeh. Spomini so še živi. Beseda je stekla o vojni, o akcijah, žrtvah in trpljenju. Čudil sem se tem našim ljudem, kako so skromni. Ko da ne bi vedeli, da je prav vsak izmed njih pomagal tkati nit svobode.

Miha Benet, novinarski krožek osn. šole
»16. december« Mojstrana

V VESELEM PRIČAKOVANJU NOVEGA LETA

Zopet se je izteklo eno leto. Kako hitro je minilo! Bilo je lepo in veselo, včasih tudi pusto in žalostno. Nanj pa nam bodo ostali le prijetni spomini.

A kdo je v teh prazničnih dneh še mislil na staro leto. Vsi smo bili polni novih želja.

Zadnji teden v letu nam je hitro minil. Učenci osmega razreda smo pripravljali novoletno rajanje. Okrasi smo avlo in pripravljali darila za srečelov. Z dobrim zabavnim programom smo razveselili vse učence. To pa ni bilo dovolj. Kdo bo razveselil

malčke? Odhiteli smo v dvorano na Dovje. V dobri uri smo bili že »kraljeva družina s čarovnicami in paži«. Zaigrali smo pravilčno igro Kraljevi smetanovi kolački. Vadili smo skoraj mesec dni in gotovo bi se jezili, če nam ne bi uspela.

Učenci nižjih razredov so s kratko igrice pripravili polno dvorano obiskovalcev, da je z navdušenjem pričakala prihod dedka Mrza. Ta dobri, stari dedek Mrza je letos razveselil otroke od 3. do 10. leta. Kako si želimo, da bi lahko razveselil vsa otroška srca!

Drug drugemu smo stisnili dlan in si zaželeli srečno novo leto.

Lilijana Gartner, novinarski krožek osn. šole
»16. december« Mojstrana

**Pripravljenost je vedno
boljša kakor
golo pričakovanje...**

Tito

VEČJO NAKLONJENOST MAJHNIM HIDROELEKTRARNAM

V 30 letih smo dosegli zavidljiv uspeh; imamo skupni elektroenergetski sistem; imamo vodne in toplotne elektrarne, ki po svoji moči ne zaostajajo za močmi v svetu; potrebno električno energijo si proizvajamo iz domačih energetskih virov; imamo svoje strokovnjake, ki znajo projektirati in graditi nove energetske objekte; imamo organizacije združenega dela, ki znajo proizvajati potrebno opremo, in imamo še neizkoriščene energetske vire.

Skratka: glede preskrbe z električno energijo se nam ni treba bati. S pogojem, da bomo z nepretrgano gradnjo novih elektrarn sproti pokrivali stalno naraščajoče potrebe in brez nepremišljenega razpajanja bogastva narave načrtno izkoriščali še proste energetske vire, nam je v miru in svobodi zagotovljen še nadaljnji razvoj.

KAJ PA V VOJNI?

Ne ceni svobode, kdor pozablja na svojo obrambo. Previsoka je bila cena, ki smo jo plačali za svobodo, da bi mogli le za hip pozabiti na ukrepe, potrebne za njeno ohranitev. V času, ko splošna ljudska obramba vse bolj prerašča v trden sestavni del našega samoupravnega socializma, ne bo odveč vprašanje, kako bi bilo s preskrbo električne energije v izrednih pogojih vojne.

Elektroenergetski sistem, ki smo si ga zgradili, je prvenstveno namenjen uporabi v miru. Preveč ima ranljivih točk, da bi nam mogel enako dobro služiti tudi v vojni. Razvodne in transformatorske postaje ter daljnovodi bi prav lahko bili žrtev sabotažnih akcij, ki bi vsaj začasno ohromile določena področja. Elektrarne, čim pomembnejše po svoji moči, tem verjetneje bi bile cilj sovražnih bombnikov, ki bi poskušali izločiti iz obratovanja objekt za objektom. Ni daleč do domneve, da bi energetski sistem kot celota razpadel in da bi ostali v obratovanju le njegovi posamezni deli. Čim manjši bi bili, čim bolj oddaljeni od gospodarskih središč in čim bolj skriti, tem težje bi jih sovražnik razdejal.

REŠITEV LE V MAJHNIM ELEKTRARNAH

V poslednji resnici tiči ključ, kako si v vojni zagotoviti vsaj najnujnejšo količino električne energije. Rešitev je v majhnih elektrarnah, odmaknjenih od velikih naselij in skritih v odročnih predelih! Potrebno pogonsko moč bi dajalo kakršnokoli gorivo ali voda. Voda ima vsekakor prednost, saj hidroelektrarnam doteka pogonska energija takorekoč sama in je ni treba dovažati. Pogonska moč je v tem primeru tudi brezplačna.

Majhnim hidroelektrarnam v odročnih predelih tudi sicer ne kaže odrekati prednosti pred elektrarnami na pogon generatorjev s parnimi turbinami ali motorji z notranjim izgorevanjem (dizel ali bencinski motorji). Hidroelektrarne nimajo dimnikov, ki bi z gostim dimom izdajali lokacijo objekta niti je ne javljajo s smrdom izpušnih plinov in ropotom. Tako tiho kot voda v hidroelektrarno doteka, tako mirno jo tudi zapušča in brnenja opreme izven sten strojnice skoraj ni mogoče zaznati.

Voda je po naših grapah in soteskah dovolj, tudi takih, ki poleti ne presahnejo in bi torej zagotavljale energijo celo leto. Le pomladne in jesenske velike vode nas ne smejo zapeljati v izbiro prevelike turbine. Če je požiralnost turbine prilagojena najmanjši količini vode, se bo turbina vrтела celo leto in poganjala generator. 15 litrov vode vsako sekundo na padcu 10 metrov že daje približno dober kilovat električne moči. Nekajkrat toliko je prav kmalu dovolj za zasilno delavnico, partizanski štab, manjšo bolnico... Koliko dobrega je napravil mali hidroagregat v bolnici Franja!

Večje število manjših hidroelektrarn moči od 50 do 1000 kW bi tudi v miru ne bilo brez koristi. Ob slučajnih izpadih električne mreže bi lahko oskrbovale naše tovarne z vsaj najbolj nujno količino električne energije in bi sicer, vzporedno vezane na javno mrežo, mrežo razbremenjevale, posebno, če bi bile postavljene na njenih obrobih predelih.

MAJHNIM HIDROELEKTRARN NIMAMO

Napisali smo »bi...«, kajti majhnih hidroelektrarn v Jugoslaviji skoraj nimamo. Takoj po vojni smo jih sicer nekaj postavili, potem pa so pri domačih proizvajalcih opreme, ob njihovem hitrem in včasih tudi skokovitem razvojnem delu v smeri k vedno večjim in močnejšim hidroagregatom odšli majhne vodne turbine in majhni generatorji v pozabo. Zanimanje za majhne hidroagregate je prenehalo že tako zgodaj, da jih v industriji ni uspel nihče tipizirati in s tem dati osnovo za njihovo cenejšo proizvodnjo. Če sta LITOSTROJ in RADE KONČAR kasneje vendarle prejela kako osamljeno vprašanje po opremi za majhno hidroelektrarno, sta potrebno turbino in generator reševala posamično, prav tako kot pri velikih in največjih hidroelektrarnah, kjer tipizacija v splošnem ne prihaja v poštev. Cena ponujane opreme je bila zato visoka in oprema tudi ni bila skoraj nikoli naročena. Finančne analize so pokazale previsoko ceno po instaliranem kilovatu.

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI

VODIK V ŽELEZARNAH

Sodobne železarne porabijo velike količine industrijskih plinov. Med njimi daleč največ kisika, posebno za kisikove konvertorje, v manjši meri pa tudi nekatere druge. Med njimi za določene posebne namene tudi manjše količine vodika. Vendar bo lahko njegova vloga v železarski industriji zelo narasla. Kaže, da to še ne bo tako kmalu, lahko pa ta čas tudi ni več tako daleč.

Vodik ima to veliko prednost, da je izvrstno gorivo in da pri njegovem zgorevanju nastane vodna para, ki ne onesnažuje okolja. Je tudi dobro nadomestilo za ogljik v prvi fazi železarske proizvodnje, to je, pri redukciji železove rude.

Vendar ima tudi svoje slabe strani. Prva in največja je v današnjih prevelikih proizvodnih stroških, čeprav je vodik med razpolago v vodi v ogromnih količinah. Nekoliko manjša slaba stran je njegova eksplozivnost pod določenimi pogoji kar zahteva ustrezne strokovne ukrepe pri njegovi uporabi in vskladiščenju. Vendar je podobna situacija tudi pri nekaterih drugih gorivih (butan-propan, zemeljski plin), s katerimi smo navajeni ravnati, in zato tudi pri masovni uporabi vodika to ne bi bil neresljiv problem.

Ena izmed študij evropskega jedrskega železarskega kluba (European Nuclear Steelmaking Club - ENSEC) govori med drugim tudi o tem, da bodo visoko temperaturni plinski hlajeni jedrski reaktorji za proizvodnjo električne energije v uporabi okoli leta 1990. Nekoliko kasneje ob koncu tega stoletja bo možno reaktorje uporabljati tudi za predelavo zemeljskega plina v

vodik. Tega bo mogoče uporabljati v različne industrijske namene. Vendar za železarsko industrijo pride v prvi vrsti v poštev kot reductent za železovo rudo.

V ta namen ga bodo uporabljali v napravah za proizvodnjo železove gobe, ki bodo delno nadomestile plavže. Seveda to ne pomeni, da takrat plavžev ne bo več. Dokler bo na razpolago premog, primeren za proizvodnjo koksa, v ustreznih količinah in po ekonomski ceni, bodo obratovali tudi plavži. Vendar svetovne zaloge premoga niso zelo velike in prej ali slej bo postal koks predrag ali preveč redek kot ekonomski reductent za železovo rudo.

Ko se bo to zgodilo, bo treba plavže preusmeriti na druge načine redukcije. Možnosti je več, vendar je med njimi najbolj obetajoča tista, ki uporablja pri direktni redukciji kot reductent vodik. Takrat bo imel plavž za seboj že dolgo pot. Prišel jo je v 15. stoletje in čeprav je danes avtomatiziran, sodobno opremljen in dosega ogromno proizvodnjo, je v svoji osnovi ostal tisto, kar je v preteklosti vedno bil.

Ker ima plavž pred seboj še precej dolgo življenjsko dobo, kaže, da je iskanje novih nadomestnih redukcijskih načinov in reductentov bolj teoretična naloga. Vendar temu ni tako, če upoštevamo, kako sta se proizvodnja in uporaba jekla razvili v našem stoletju.

Leta 1900 je bila svetovna proizvodnja surovega jekla 37 milij. ton, leta 1976 pa je narasla na 676 milij. ton. V zadnjih letih se je rast proizvodnje zaradi svetovne gospodarske recesije sicer nekoliko znižala, vendar je količina kljub temu naraščala. Še več, situacija kaže, da bo tudi v bodoče iz leta v leto večja, ker se bo poraba jekla predvsem v nerazvitih deželah hitro po-

večala. Iz tega sledi, da bodo potrebe za premogom, primernim za koksiranje, tudi v bodoče naraščale, svetovne zaloge pa niso zelo velike. Zato bo nadomestilo za koks potrebno dobiti verjetno prej, kot danes predvidevamo.

Zaenkrat ENSEC računa na proizvodnjo vodika iz zemeljskega plina, ker je cenejši kot iz nafte ali premoga, ki predstavljata drugo možnost. Tretji vir za proizvodnjo vodika je dejansko neizčrpen - voda. Vendar današnje stanje tehnologije še ne omogoča izkoriščati tega cenenejšega vira. Način za proizvodnjo vodika iz vode s pomočjo elektrolize je sicer poznan, vendar je predrag in zato iz ekonomskih razlogov zaenkrat neuporaben.

Uporaba vode za industrijsko proizvodnjo vodika bo v bodoče vedno bolj zanimiva. Posebno še, ker nastane pri zgorevanju vodika s kisikom ponovno voda, ki jo je mogoče ponovno uporabiti. Pri zgorevanju fosilnih goriv je situacija drugačna. Dimnih plinov, ki nastajajo, ni mogoče ponovno predelati v gorivo - vsaj ne pri današnjem stanju tehnologije.

Pri uporabi vodika bo mogoče napraviti še korak naprej. Iz vode nastale pri izgorevanju, bi z ustrezno kemično reakcijo ponovno dobili vodik in kisik za ponovno uporabo. Zelo zanimiva ideja, za katero zaenkrat še ne vemo, če bo v bližnji prihodnosti uresničljiva.

Nedvomno pa lahko računamo na to, da bo vodik prej ali slej pričel igrati važno vlogo tudi v železarski industriji.

11. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V četrtek, 28. decembra, je predsednik odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarna bluming štekel Anton Mencinger sklical in vodil enajsto redno sejo, na kateri so obravnavali osem točk dnevnega reda. Izvršeni so bili vsi sklepi predhodne seje.

Člani odbora so potrdili izplačilo tretje rente za inovacijski predlog števil. 2184, ki obravnava tesnenje pokrovov globinskih peči, v višini 1.761,00 din. Rento si delita avtorja Viktor Rakovec in Vinko Rotar v razmerju 50:50.

Vodja TOZD je posredoval članom odbora proizvodne rezultate, dosežene v mesecu novembru. Skupna proizvodnja v odnosu na družbeni plan je znašala 100,5 %, blagovna proizvodnja pa 108,7 %.

Izredno dobro je obratoval oddelek adjustaže bluminga, predvsem zaradi zadostne količine vložka, boljšega dela brusilnih strojev in nizkih zastojev na žerjavih. Oddelek je že 8. decembra izpolnil planske obveznosti do družbenega plana, skupno proizvodnjo za november pa je dosegel s 105,7 % v odnosu na družbeni plan, blagovno pa z 277 %.

Adjustaža štekel Bela obveznosti do družbenega plana ni izpolnila, saj je skupno proizvodnjo dosegla z

92,5 %, blagovno pa s 103,5 % v odnosu na družbeni plan. Oddelek je za ostal za družbenim planom v skupni proizvodnji predvsem zaradi zastojev na obeh linijah, premajhne količine materiala za HVB in neenakomernе oskrbe z vložkom preko celega meseca.

Izplen je bil v mesecu novembru na blumingu slabši od planiranega za 2,1 %, vzrok za to pa je prevelika glava za 1,3 %, noga za 0,8 % in valjavske napake za 0,4 %. Izplen na šteklju pa je za 1,2 % boljši od planiranega.

Ponovno so ugotovili zvišanje stroškov za 6.247.085,52 din, in sicer pri vložku za 6.368.040, kar je vzrok nedoseganja izplena, preklasifikacij in prevelikih količin dvakratnega valjanja. Predelava pa izkazuje za 120.955 din znižanja stroškov.

Člani odbora so sprejeli sklep, da je v letu 1978 potrebno dosegati planirane izplene, da se ne bo ponavljalo zvišanje stroškov kot v tem letu.

TOZD Strojne delavnice

8. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V četrtek, 22. decembra, je predsednik odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Strojne delavnice sklical osmo sejo na kateri so sprejeli naslednje sklepe in ugotovitve:

Pri pregledu sklepov je odbor ugotovil, da sta v izvrševanju le še sklep št. 3 druge seje in sklep št. 3 sedme seje odbora.

Odbor je pri obravnavanju uvedbe tehničnih normativov v strugarni valjev – delavnica Bela, ugotovil, da uvedba predloženih tehničnih normativov v sedanji obliki ni sprejemljiva. Iz omenjenih razlogov odbor zadovoljeval oddelek za študij dela, da:

- izvrši popravek tehničnih normativov na kritičnih strojih (Farrel – 1, Medard, Naxos),
- izdela na osnovi popravljenih normativov nov primerjalni izračun OD,
- določi začasen korekturni faktor, ki bi ob normalnem preseganju tehničnih normativov zagotovil delavcem enak OD kot pri iskustvenih normativih.

Gospodarski načrt TOZD Strojne delavnice za leto 1978 se predlaga delavskemu svetu v sprejema, ker je sprejemljiv in postavljen na realnih osnovah.

Informativno so bili seznanjeni s problematiko zaostankov in predobav za leto 1977.

Seznanjeni so bili tudi s sklepom odbora za gospodarstvo pri DS Železarne, s katerim je do konca prvega trimesečja 1978 potrebno izdelati dokončni plan koriščenja sredstev IV in AZ za TOZD razpoložljivih sredstev in pregled združenih sredstev.

Ob pregledu uspešnosti poslovanja TOZD Strojne delavnice v novembru 1977 in kumulativno za obdobje januar – november 1977 odbor ugotavlja, da so dosegli znižanje stroškov v skupni višini 4.266.079,14 din, še vedno pa je nedosegljiv plan ur. V tem obdobju je bilo doseženih 12.020 ur, manj, kot je bilo planirano.

Odbor je obravnaval prošnji dveh naših sodelavcev za spremembo kategorije delovnega mesta. Na osnovi predložene dokumentacije je odbor ugotovil, da ne obstajajo opravičljivi razlogi za postopek spremembe kategorizacije delovnih mest, ki jih predlagata.

Ob sklepu se je bil odbor seznanjen s problematiko in potrebo izdelave rezervnih delov za TOZD HV Bela in TOZD Valjarna bluming štekel.

JM

9. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V sredo, 28. decembra, je bila deveta seja delavskega sveta, ki jo je sklical podpredsednik Vladimir Repe.

Kot običajno so najprej pregledali sklepe prejšnjih sej. Skoraj vsi sklepi so izvršeni, le nekaj jih je v fazi reševanja, tako da bistvenih zaostankov na tem področju ni.

Delegati so soglašali s predlogom plana TOZD za leto 1978, ki ga je predložil odbor za gospodarstvo. Plan je bil obravnavan po vodstveni in samoupravni liniji.

13. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik Ignac Juran je v petek, 16. decembra, sklical 13. sejo odbora za delovna razmerja.

Pri pregledu sklepov so ugotovili, da še ni izvršen sklep, ki se nanaša na nadomestovanje delovodij in drugega vodilnega kadra.

Na predlog vodja TOZD in vodij obratov je odbor odločil, da se ukinejo vsi 5 % odbitki za delavce TOZD, ki ob razpisu niso v popolnosti izpolnjevali razpisnih pogojev.

Na osnovi razpisa v Železarni ter prijave se z veljavnostjo od 1. 1. 1978 dalje postavi na delovno mesto vodja strugarne valjev šifra 7556, U-5, 18. ktg. Bogomir Svetina, tov. Gmajnarju pa so podaljšali odločbo do 30. 6. 1978.

V TOZD so sprejeli dva nova delavca, ena sodelavka pa je prišla iz žičarne. Desetim upokojevcem so podaljšali delovno razmerje za šest mesecev. Enemu sodelavcu pa so omogočili prestop v TOZD Kovin servis.

JM

Sprejet in potrjen je bil predložen gospodarski načrt za leto 1978 brez planiranih izplenov.

Člani so sprejeli sklep, da bi morali za obveznosti iz doseženega dohodka za delovne skupnosti zagotoviti sredstva, procentualno vezana na višino ustvarjenega dohodka.

Plan bo možno v celoti realizirati samo s prizadevanjem vseh, ki vplivajo na rezultat poslovanja TOZD. Še posebno bo v tem letu važna dinamika nabave polfabrikatov, kar bo bistveno vplivalo na kvaliteto in količino dela, večja pozornost pa bo morala veljati tudi problematiki vzdrževanja, ki ne sme biti tako pereča kot v letošnjem letu.

Potrjen je bil predlog operativnega plana za mesec januar 1978, s pripombo, da se je potrebno plana natančno držati, ker bo le tako mogoče dosledno uresničevanje planskih obveznosti. Plan naj bi se ne spreminjal po asortimentu. Za dosledno izpolnjevanje planskih nalog pa morajo poleg proizvodnih delavcev vložiti vse napore tudi delavci nabave, priprave dela in vzdrževanja.

Iz poročila o izpolnjevanju postavljenih delovnih ciljev je bilo razvidno, da sta dva cilja dosežena, dva nista dosežena, trije pa so bili doseženi.

V razpravi so sodelovali: Strajnar, Kavčič, Senčar, Mencinger, Rakovec, Čarni, Beg in Kristina Kovač. NI

11. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Enajsta seja delavskega sveta TOZD Valjarna bluming štekel je bila 29. decembra, sklical in vodil pa jo je predsednik Anton Miklič, ki je v obravnavo predložil šest točk dnevnega reda.

Sklepi predhodne seje so bili izvršeni, razen sklep, ki se nanaša na pritožbo o razporeditvi na delovno mesto v adjustaži bluminga.

Obravnavane in potrjene so bile usklajevalne pripombe na samoupravni sporazum o ljudski obrambi in družbeni samozastiti.

Delegati so potrdili predlog samoupravnega sporazuma o reguliranju medsebojnih odnosov v proizvodnji, potrošnji, prometu ter meril za samoupravno urejanje cen debele in srednje pločevine za obdobje od 1977. do 1982. leta. Za podpisnika sporazuma so pooblastili predsednika poslovnega odbora Železarne Petra Kunca.

Sprejet in potrjen je bil predložen gospodarski načrt za leto 1978 brez planiranih izplenov. V zvezi s tem so soglašali s sklepi odbora za gospodarstvo.

V razpravi so sodelovali: Miklič, Senčar, Kavčič, Čarni, Kramar in Likovič. NI

10. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Predsednik odbora za delovna razmerja Janez Kralj je 22. decembra sklical in vodil deseto redno sejo.

Po pregledu sklepov predhodne seje je bilo ugotovljeno, da so izvršeni.

Obravnavana je bila kadrovska problematika, potrjene so bile interne spremembe in razporejeni novi sprejeti delavci na začetna delovna mesta.

V mesecu novembru je bilo 98 dni izgubljenih zaradi nezgod, bolezenskega odsotnosti pa je znašala 537 dni ali 6,32 %. Redni dopust je bil izkoriščen le s 87,3 %.

Sprejetih je bilo sedem delavcev, obračunana pa dva delavca.

Člani odbora so obravnavali tudi tri prošnje za premostitev in dve ugodno rešili.

NI

TOZD Družbena prehrana

12. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Predsednik delavskega sveta TOZD Družbena prehrana je 28. decembra sklical dvanaesto sejo. Obravnavali so gospodarski načrt TOZD Družbena prehrana za leto 1978 in osnutek samoupravnega sporazuma o ljudski obrambi in družbeni samozastiti.

Delavski svet je predloženi gospodarski načrt za leto 1978 sprejel in ga potrdil s pripombo, da po sedanjih cenah, ne bo mogoče ustvariti planiranega celotnega dohodka. V sedanjih cenah storitev namreč vse obveznosti iz dohodka, določene s planom, niso zajete, kar bo v bodoče potrebno upoštevati pri določanju internih cen za posamezne storitve ostalih TOZD v okviru delovne organizacije.

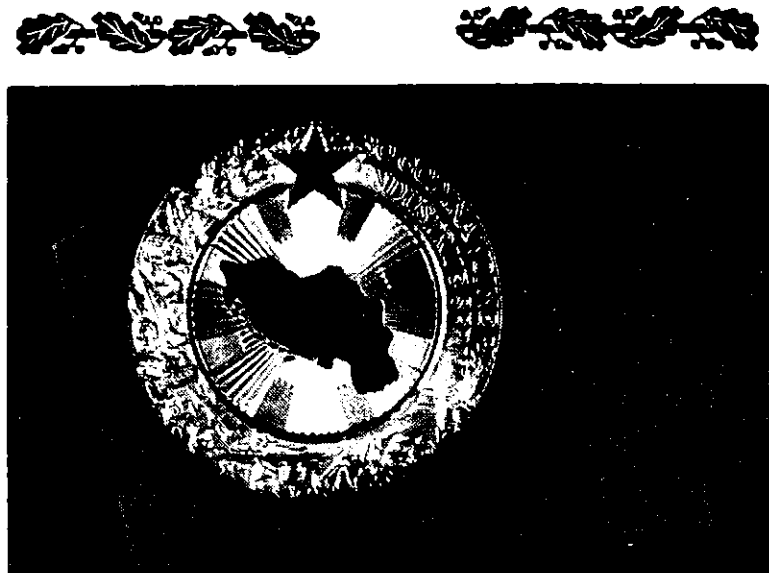
Delavski svet je potrdil tudi spremembe osnutka samoupravnega sporazuma o ljudski obrambi in družbeni samozastiti. Sprejel je obvestilo o delu enote narodne zaščite, oziroma ostalih delavcev v TOZD v primeru močnega sneženja med novoletnimi prazniki.

POVODOM PROSLAVE JUBILARNE 30-GODIŠNICE VOJNE INDUSTRIJE, ZAJEDNICA INDUSTRIJE NAORUŽANJA I VOJNE OPREME JUGOSLAVIJE DODELUJE

SPOMEN PLAKETU NA ZASTAVI KOLEKTIVU ŽELJEZARE JESENICE

U ZNAK PRIZNANJA ZA USPEŠNU SARADNJO NA RAZVOJU I PROIZVODNJI SREDSTAVA NAORUŽANJA I VOJNE OPREME I DOPRINOS RADU I RAZVITKU VOJNE INDUSTRIJE SFRJ

BEOGRAD, OKTOBAR 1976. G.

TOZD Livarna

8. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

Osmo sejo odbora za gospodarstvo je predsednik Rupert Kramar sklical 27. decembra. Že takoj na začetku so ugotovili, da so bili sklepi zadnje seje izvršeni.

Na seji odbora je bil prisoten tudi Tone Strajnar iz oddelka za zaščito industrijske lastnine, ki je članom odbora podrobno obrazložil predlog tehnične izboljšave vetrnih in žilindrih šob za plavž, izdelane po CO2 postopku. Ocene vodstva TOZD Livarna in TOZD Plavž so pozitivne in na tej osnovi je bil tudi izdelan obračun prihranka pri izdelavi. Ugotovljeno je bilo, da so šobe, izdelane po novem CO2 postopku, kvalitetnejše in bolj vzdržne kot tiste, izdelane po postopku vlijanja v kokile. Na osnovi ugotovljenih koristi je odbor sprejel in potrdil predlog tehnične izboljšave in sklenil, da se avtorjema izplača odškodnina v skupnem znesku 5.970 dinarjev, oziroma 2.985 dinarjev po osebi.

Odbor je tudi sprejel in potrdil finančna sredstva za nabavo celotne

elektro opreme in elektro motorjev za preureditev žerjava v livarno.

Odbor je tudi soglašal z nabavo odpravevalne naprave na obločnih pečeh martinarne.

Vodja temeljne organizacije združenega dela je obrazložil planske osnove TOZD Livarna in poudaril, da je glede na menjavo odnosov z notranje na zunanjo trgovino zmanjšan letni plan v letu 1978 za 100 ton. Tako bo plan jeklo litine v letu 1978 znašal 1.740 ton, oziroma okrog 145 ton mesečno, in plan barvnih kovin 60 ton, oziroma okrog pet ton mesečno, predvsem za potrebe domačega vzdrževanja.

Odbor je tudi obravnaval in potrdil stalež zaposlenih v TOZD Livarna, ki naj ostane na istem nivoju kot doslej.

M. B.

9. SEJA DELAVSKEGA SVETA

Devete seje DS TOZD Livarna, ki jo je sklical predsednik Milan Gartner 12. decembra, sta se poleg delegatov udeležila tudi vodja TOZD in predsednik osnovne organizacije sindikata.

Pri pregledu sklepov zadnje seje so ugotovili, da so izvršeni.

Predsednik je delegatom podrobno obrazložil pravilnik o varovanju poslovne tajnosti v Železarni, dopolnil pa ga je vodja temeljne organizacije. Bistvenih pripomb niso imeli in so ga soglasno sprejeli. Prav tako je bila sprejeta varnostna ocena za

temeljno organizacijo, ki jo je predhodno obravnaval odbor za LO in družbeno samozastito. Na osnovi varnostne ocene bo v bodoče tudi izdelan načrt o zatemitvi za TOZD Livarna.

DS je v nadaljevanju sprejel sklep o spremembah normativa delovnih mest, in sicer:

povečanje normativa:
jedrar str. litine šifra 0482 z 2 os. na 3 os.

I. čistilec litine šifra 0468 z 1 os. na 2 os.

zmanjšanje normativa:
II. čistilec litine šifra 0469 z 10 os. na 9 os.

III. kalupar-livar šifra 0478 s 14 os. na 13 os.

kurjač suš. peči šifra 0487 s 3 os. na 2 os. ter **novi delovni mesto:**

analitik dela šifra 0408 1 os., glede na spremembo tehnologije dela in povečanja potreb po ulitkih za zunanje naročnike.

DS je sprejel osnove plana proizvodnje za leto 1978, ki je za 100 ton nižja zaradi preusmeritve na zunanje tržišče, in izdabavo naročil v določenem roku.

Sprejeli so tudi informacijo glede oplaševanja elektrod, odpravevalne naprave v martinarni, o nabavi problematiki v Železarni in o osnutku dohodkovnih odnosov.

Na predlog razpisne komisije so soglasno izvolili Joža OSVALDA, dosedanega v. d. vodja TOZD, za vodja TOZD Livarna.

M. B.

DRUŽBENA PREHRANA

V petek, 6. januarja, je bila 20. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Največ pozornosti so namenili pripravi za izvedbo delovne konference osnovne organizacije sindikata. Delovno konferenco bodo organizirali na delegatski osnovi, poleg delegatov pa bodo povabili še vodjo TOZD, člane izvršnega odbora OO sindikata, vodje SDS ter po tri do štiri delegate iz petih SDS.

Sprejet je bil sklep, da Tinca Kernc in Bogdan Langus tudi v prihodnje nadaljujeta z delom v izvršnem odboru sindikata Železarne.

Podpredsednik osnovne organizacije sindikata Ivan Daksofler je navzoče seznanil z vsebino sindikalne liste za leto 1978. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata se s predlagano sindikalno listo strinja, toda s priporočilom, naj bi regres zaposlenim članom kolektiva povečali, ne pa otrokom in nezaposlenim družinskim članom.

V nadaljevanju se je bil sprejet sklep o izplačilu denarne pomoči štirim članom sindikata zaradi daljše bolezenske odsotnosti z dela.

Ker je Jože Koblar, član odbora za šport in rekreacijo, dobil zaposlitev v drugi delovni organizaciji, bo namesto njega v tem odboru sodeloval Janez Koren.

O sklepu se je obravnavala problematika OO ZSMS v TOZD Družbena prehrana. Da bi delo te organizacije poživili, bodo organizirali sestanek sindikalne organizacije, ki naj bi se ga tudi udeležili mladinci. Takrat naj bi sestavili tudi nov odbor.

PLAVŽ

V ponedeljek, 9. januarja, je bila seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Določili so še zadnje podrobnosti za izvedbo delovne konference, ki bo v petek, 13. januarja.

V nadaljevanju se je ugotovilo, da so bili sklepi, sprejeti na prejšnji seji, izpolnjeni. V razpravi je bil tudi predlog za razdeljevanje regresov za letni oddih. Predlagajo 1.200 din na zaposlenega člana in 300 din za nezaposlenega člana. Jubilejne nagrade bodo razdelili na delovni konferenci osnovne organizacije sindikata.

HLADNA VALJARNA JESENICE

V četrtek, 15. decembra, je bila 20. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Sprejet je bil sklep o izvedbi letne konference, ki bo v januarju v Kazini. Dogovorili so se o sklicu konference na delegatski osnovi. Na delovno konferenco bodo vabljeni tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov ter vodje. Poročilo, pripravljeno za delovno konferenco, naj bi obravnavalo aktivnost na področju vseh dejavnosti.

Na razširjeni seji družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov je tovariš Podlipnik obrazložil osnutke samoupravnih sporazumov. Pripombe k posameznim osnutkom bodo posredovane zboru delavcev.

Sprejeli so sklep, da bo 15 članov sindikata prejemalo Delavsko enotnost. Šestim članom sindikata so zaradi daljše bolezenske odsotnosti dodelili denarno pomoč.

ELEKTRODE

V sredo, 7. decembra, je bila izredna seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. V razpravi je bil sklep, sprejet na seji odbora za gospodarstvo v zvezi s stimulacijskim dodatkom. Predsednik odbora za gospodarstvo tovariš Terseglav je na seji obrazložil kriterije in ocene za dodelitev stimulacijskega dodatka posameznim delavcem. Iz razprave je bilo razvidno, da je največ pripomb bilo zaradi štirih delavcev, ki so pred kratkim napredovali in imajo že popravljen kategorijo. Gre za sodelavce, ki ne sodelujejo v nobenem samoupravnem organu ali drugi organizaciji, imeli pa so tudi pomisleke glede njihove strokovnosti.

Na osnovi razprave so se dogovorili, da bo tovariš Josip Bajz delavskemu svetu TOZD Elektrode posredoval pripombe izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata k sklepu odbora za gospodarstvo v zvezi s stimulacijskim dodatkom.

Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata je razpravljal tudi o predlogu samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva. Obravnavane so bile tudi pripombe konference delegacij SIS za zdravstveno in pokojninsko ter invalidsko zavarovanje. Izvršni odbor sindikata je z ugotovitvijo in stališči soglašal.

V TOZD Elektrode so imeli izredno sejo tudi 26. decembra. Predlagali

so dodelitev denarne pomoči sodelavcem TOZD Elektrode, ki so v letu 1977 bili odsotni zaradi boleznih več kot tri mesece, ter nekaterim materam samohranilkam z nizkimi osebnimi dohodki na družinskega člana. Denarno pomoč so dodelili devetim članom sindikata.

LIVARNA

V ponedeljek, 26. decembra, je bila 16. redna seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Največ pozornosti so namenili pripravi za izvedbo delovne konference, ki bo v januarju v Kazini. Delegati za delovno konferenco bodo izvoljeni na sestankih SDS. Delegat konference OO sindikata Železarne bo tudi Karel Bohinc.

Predsednik osnovne organizacije sindikata Milan Kerin je povedal, da bodo samoupravne sporazume o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke ter drugih prejemkov za leto 1978 obravnavali na sestankih SDS.

Iz razprave vodje TOZD tov. Osvalda je razvidno, da bodo v letu 1978 praznovali 80-letnico obstoja livarne. V ta namen bodo imenovali koordinacijski odbor, ki bo pripravil program praznovanja. Razpravljali in sklepali so tudi o denarni pomoči, ki naj bi jo dodelili nekaterim sodelavcem. Upokojenega sodelavca Franca Siroka bodo obiskali v domu dr. Franceta Berglja.

DELOVNA SKUPNOST ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE

V četrtek, 22. decembra, je bila 14. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Dogovorjeno je bilo, da bo predsednik osnovne organizacije sindikata Majo Junež med poročilnim dopustom nadomestil tov. Marjan Mahnič. Tajniške posle bosta opravili Silva Šteblaj in Erna Nagode, medtem ko bo blagajničarko nadomestil Jože Kokalj. Štirim sodelavcem so odobrili denarno pomoč. Obravnavali so tudi disciplinski vprašanje dveh sodelavcev, in bodo disciplinski komisiji posredovali ustrezno mnenje.

Obravnavana je bila prošnja gasilcev Železarne za nakup barvnega TV sprejemnika.

TOZD REMOTNE DELAVNICE - PRIPRAVA DELA

V petek, 23. decembra, je bila delovna konferenca osnovne organizacije sindikata. Predsednik osnovne organizacije sindikata Tomaž Iskra je člane sindikata seznanil s spremembami, ki so bile opravljene med letom. Prav tako so bili člani sindikata seznanjeni s potekom volilnih konferenc za leto 1978. Delovna konferenca je razpravljala o naročilu Delavske enotnosti, predsednika osnovne organizacije sindikata Tomaža Iskro pa so imenovali za delegata konference osnovnih organizacij sindikata Železarne. Prebrali so tudi smernice sindikata za leto 1978, ki jih je v uvodni besedi posredoval predsednik sindikata Železarne Stefan Šterbič. Poudarjeno je bilo, da je treba vse naloge izvajati v skladu z zakonom o združenem delu, izdelati pa bo treba tudi merila o delitvi osebnih dohodkov. Tudi v prihodnje si bodo prizadevali za čimboljše družbenoekonomske odnose.

V razpravi je sodeloval vodja TOZD Remotne delavnice Miroslav Noč in poročal o finančnem stanju ter poudaril, da Železarna nima negativnih poslovnih rezultatov, vseeno pa se bo treba v vseh TOZD prizadevati, da bomo presegli plan 500.000 ton jekla v letu 1978.

PROFILARNA

V petek, 30. decembra, je bila konstituantna seja, na kateri so za podpredsednika imenovali Angela Pervanja, Darinko Globočnik za blagaj-

ničarko in Janeza Ovsenika za tajnika. Referent za kulturo ter organizacijo oddihov in izletov bo Bojan Dornik, referent za šport Husein Mujčić ter Jana Kos, referent za socialne zadeve. Ob sklepu se je sprejela sklep, da morajo vsi socialno ogroženi sodelavci vložiti prošnjo za denarno pomoč izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata.

JEKLARNA

V sredo, 21. decembra, je bila delovna konferenca osnovne organizacije sindikata. Poleg članov sindikata iz jeklarne sta bila na konferenci navzoča še Stanko Čop, prejšnji direktor TOZD Tališnice, in Stefan Šterbič, predsednik tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata Železarne. Izvolitvi organov konference so sledila poročila predsednika, blagajnika ter referentov, sprejeli pa so tudi finančni plan za leto 1978.

Predsednik osnovne organizacije sindikata Martin Sovič je navzoče seznanil z reorganizacijo TOZD Jeklarne in povedal, da se izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata podaljšuje mandatna doba.

Miloš Cvetkovič je razpravljal o problematiki priprave vložka, kjer imajo sodelavci neustrezne higienske prostore. Sodelavci, zaposleni pod pristaniškimi žerjavi, so zelo oddaljeni od higienskih prostorov. V izgradnji so nove škarje in bi lahko namenili nekaj sredstev za izgradnjo garderob in drugih prostorov. Sodelavci, zaposleni pri pripravi vložka, zahtevajo ureditev higienskih prostorov in garderob. Sodelavec Brkič vprašuje, kdo bo delavcem opravičil ure, ko so na sestankih. Ugotovili so tudi, da sodelavci do samoupravnega sporazuma o skupnih merilih in osnovah za delitev osebnih dohodkov in dela sklada skupne porabe nimajo pozornosti in ga nekateri niso niti prebrali.

Tovariš Panič predlaga centru za proučevanje samoupravljanja in informiranje, da pripravi kratek povzetek samoupravnih sporazumov, ki bi ga vodje SDS v krajših oblikah obrazložili na sestankih. Tovariš Panič je razpravljal tudi o problemih elektro jeklarne, ki zaradi izdelave kvalitetnejših jekel ne izpolnjuje planskih nalog. Ni prav, da oddelek elektro jeklarne obravnavamo samo v zvezi s tonazo izdelanega jekla, pač pa je treba upoštevati kvaliteto dela in koliko časa za to potrebujejo. Zlasti za izdelavo dinamov in EKC potrebujejo veliko časa.

V razpravi je sodeloval tudi predsednik sindikata Železarne Stefan Šterbič in govoril o uresničevanju zakona o združenem delu. Povedal je, da imajo sedanji vodje TOZD več dela kot prej in morajo veliko časa žrtvovati za seznanjanje s samoupravnimi sporazumi. Le-ti so tudi odgovorni za to, da so sodelavci v TOZD seznanjeni z vsebino samoupravnih sporazumov. Sindikalna organizacija naj skrbi za delavca v proizvodnem procesu tako, da bodo urejeni delovni pogoji. Za izpolnjevanje planskih nalog so odgovorni vsi delavci in ne le vodja TOZD. Družbeni prehrani moramo nameniti več pozornosti. Govoril je tudi o stanovanjski problematiki ter o predčasnem zapuščanju delovnih mest, pohvalil pa je tudi prizadevanja na področju inovacijske dejavnosti.

Stanko Čop je v razpravi med drugim povedal, da je v izgradnji kontinuirni, ki bo pripravljen za obratovanje konec novembra 1978. Nabavljene so tudi škarje za pripravo starega železa, delavski svet TOZD Jeklarne pa je namenil določeno vsoto finančnih sredstev za izgradnjo skladišča fero legur.

K predlaganemu finančnemu načrtu za leto 1978 niso imeli pripomb, imenovali pa so tudi komisijo, ki bo pripravila sklepe delovne konference.

DRŽAVNA ODLIKOVANJA OB SKLEPU STAREGA LETA

Na tovariškem srečanju ob zaključku leta, v katerem smo praznovali 40-letnico ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije, 40-letnico prihoda tovariša Tita na čelo Zveze komunistov Jugoslavije in njegov 85. rojstni dan, 28. decembra, ki je bilo združeno tudi s sprejemom 72 novih članov v zvezo komunistov, je sekretarka komiteja obšinske konference ZKS Jesenice Marija Zupančič-Vičar podelila državna odlikovanja, s katerimi je predsednik republike tovariš Tito odlikoval 37 občanov za uspešno delo v zvezi komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacijah ter krajevnih skupnostih in sicer so prejeli:

RED DELA Z ZLATIM VENCEM: Stane REV in Anton PINATAR.

RED REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM: Viktor BRUN, Slavko MARKELJ, Rudolf PREGELJ, Anton REBOJ in Tone VARL.

RED ZASLUG ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO: Vlado ČELIK in Jože LENAR.

RED DELA S SREBRNIM VENCEM: Marija BALANČ, Anton BURJA, Ljuba BURNIK, Valentin ČRV, Jože FILEJ, Rok GLOBOČNIK, Kristina HOMAN, Marjan KALAN, Mila KLICEK, Valentin KLINAR, Zoran KREJČIČ, Bojan LIPOVŠEK, Leopold LOMOVŠEK, Ivan MEZNARČ, Franc PESJAK, Stanko PFAJFAR, Franc RAVNIHAR, Julij SPRINGER, Jože TERSEGLAV in Anton ZUPAN.

MEDALJO ZASLUG ZA NAROD: Marija BREZOVEC, Darinka KVEDER, Jože SVETINA in Anica ZIMA.

MEDALJO DELA: Tinca KERNČ, Aleksander POTOČKI, Staša PURGAR in Zvone ŽMITEK.

Na šesti seji delavskega sveta Železarne 30. decembra pa je pred pričetkom delovnega dela seje podpredsednik skupščine občine Jesenice Janko Burnik podelil državna odlikovanja nekaterim delavcem Železarne, s katerimi jih je odlikoval predsednik republike tovariš Tito, in sicer:

za uspešno delo pri izgradnji hladne valjarne Bela so odlikovanja prejeli:

RED DELA Z ZLATIM VENCEM: Bogomil HOMOVEC;

RED DELA S SREBRNIM VENCEM: Emil AŽMAN in Aleksander JEZERŠEK;

MEDALJO DELA: Stanislav ENIKO, Franc NOVAK in Janez PIKON.

za uspešno delo pri izhajanju tednika Železar so ob njegovi 25-letnici odlikovanja prejeli:

RED DELA Z ZLATIM VENCEM: Joža VARL;

RED DELA S SREBRNIM VENCEM: Avgust KARBA in MEDALJO DELA: Janko RABIČ.

Vsem prejemnikom v imenu naših bralcev iskreno čestitamo.

KONCERT PEVSKIH ZBOROV SOZD SLOVENSKE ŽELEZARNE

Komisija za kulturo pri IO sindikata železarne Jesenice organizira v soboto, 14. januarja, ob 19. uri v dvorani gledališča Tone Čufar na Jesenicah KONCERT PEVSKIH ZBOROV.

ki sodi v okvir srečanja pevskih zborov SOZD Slovenske železarne. Na koncertu sodelujejo: Šentanevski pavri Ravne, mešani pevski zbor Prežihov Voranc - Ravne, moški oktet Veriga Lesce, moški pevski zbor Fužinar Ravne, komorni moški zbor Stane Žagar iz Kroke, moški pevski zbor Vintgar in ženski pevski zbor Jesenice z naslednjim programom:

Šentanevski pavri - Ravne:

Je pa mrzla Bistrica,
Je pa sobota večer,
Lušno je Vigred.

Mešani pevski zbor Prežihov Voranc - Ravne:

Radovan Gobec: Lepa moja si Koroška,
Samo Vremšak: V gartlu rastejo rože,
Radovan Gobec: Jutri gremo v napad.

Moški oktet Veriga Lesce:

Partizanska: Stoji tam v gori partizan,
Franc Venturini: Bazovica,
Sergej Žarov: Dvanajst razbojnikov.

Moški pevski zbor Fužinar Ravne:

Viktor Krivec: Ravenski fužinarji,
Luka Kranjec: Pobi se vkup zbiračo,
Matija Tomc: Koroški pozdrav.

Moški pevski zbor Vintgar:

dr. Anton Švab: Vinska,
Anton Heidrich: Kaj bi te vprašal,
Radovan Gobec: Pod oknom.

Komorni moški pevski zbor Stane Žagar Kropa:

Benjamin Ipavec: Želbljarska,
Narodna: Potrkani ples,
Narodna: Oblaček.

Ženski pevski zbor Jesenice:

Rado Simoniti: Kurir,
France Marolt: Škerjančki,
Vojislav Simić: Pošla moma na voda.

Združeni pevski zbori bodo skupaj zapeli Radovana Gobca Pesem o svobodi. Pri programu še posebej opozarjamo na sodelovanje Šentanevskih pavrov, ki izvajajo koroške narodne pesmi vse pa po ljudskem izročilu. Vabimo delavce železarne Jesenice kakor tudi ostale ljubitelje petja, da s svojim obiskom izkažejo priznanje sodelavcem, ki poleg svojega rednega delovnega časa žrtvujejo mnogo ur prostega časa zato, da ohranjajo lepo slovensko pesem.

VSTOP PROST.

Komisija za kulturo

DELOVNE SOBOTE

Mesec	proste sobote	delovne sobote	dela prosti dnevi
1	7., 21., 28.	14.	2., 3. prenos s 1.
2	11., 18.	4., 25.	0
3	4., 11., 18., 25.	0	0
4	8., 22., 29.	1., 15.	27.
5	6., 13., 20., 27.	0	1., 2.
6	10., 17., 24.	3.	0
7	1., 8., 29.	15.	4., 22.
8	5., 12., 19., 26.	0	0
9	9., 16., 23.	2., 30.	0
10	7., 21., 28.	14.	0
11	11., 18., 25.	4.	1., 29., 30.
12	2., 16., 30.	9., 23.	0

Z zadnje seje delavskega sveta Železarne

PREDZGODOVINA KOVINARSKEGA GIBANJA NA JESENICAH

Dne 26. marca 1896 je Krekov krščansko-socialni Glasnik (Glasnik 1896, št. 10) objavil članek nekega jeseniškega delavca, ki je moral zapustiti delo... v svoji domovini na Gorenjskem... na Savi... zaradi nekaterih besedi, v neki gostilni izgovorjenih v spodbudo svojim tovarišem... in oditi s trehuhom za kruhom. Tudi iz naslednjih stavkov o žalostnih razmerah na Savi, kjer se delavci še ganiti ne smejo, kdor pa si upa opozoriti za na krivice in kdor je, najbolj pogumen, mu hitro dajo stvari za pot v širni svet, lahko sklepamo, da je pri odpustu tega delavca KID uporabila tisti del delovnega reda KID iz leta 1892, ki je terjkal takojšen odpust za delavca, ki bi hujškal k uporabi zoper predstojnike (Delovni red KID 1892).

Prav zaradi delovnega reda KID iz leta 1892 si nihče ni upal osvetliti žalostnih razmer... na Savi (Glasnik 1896, št. 10), kjer je vladalo še pravo barbarsko suženjstvo (isti vir), ki ga je javnosti lahko sporočil samo človek, ki ni bil več suženj KID, da bi ga lahko dosegla roka maščevanja raznih priganjancev in nadzornikov (isti vir), ki ne samo, da so vedno bolj priganjali delavce k delu za vedno nižji zaslužek, sami pa temu primerno prejeli vedno višjega za svoje priganjaško delo, marveč so pri tem priganjaškim poslu dajali delavcem še ostudna imena in obkladali s takimi psokami uboge delavce, da se jih sramujemo zapisati v cenjeni Glasnik (isti vir).

Po pisanju neznanega delavca se je v jeseniški tovarni najhuje godilo delavcem pri martinjih pečeh (Glasnik 1896, št. 10).

Morda je bil odpuščen delavec, ki je moral s trehuhom za kruhom na Koroško, v času svoje zaposlitve sam delavec v martinarni, kjer so biriči uboge delavce (isti vir) najbolj priganjali k delu, ki je trajalo v petek in svetek in ob nedeljah celo celih osemnajst ur (isti vir), kakor je zapisal sam v citirani članek v Glasniku, s katerim je to glasilo prvič napadlo razmere v tovarni KID na Savi, ki je delala s svojimi delavci samovoljno kakor s sužnji (isti vir). To pa samo zato, ker je bilo delavce strah, da bi se postavili po robu takemu sleparskemu izkoriščanju in branili po postavnem potu svoje pravice, moči in časti (isti vir). Pisec je sicer zapisal, da bi se dalo po postavi poti braniti delavske pravice, moči in časti, to se pravi, z delavskimi pritožbami na oblastnega nadzornika, ki je hodil po podjetjih in tovarnah, z dolžnostjo, da bi nadzoroval, ali podjetja izpolnjujejo ali kršijo takratne zakone cesarsko-kraljeve socialne zakonodaje. Ta pa je bil, kakor že vemo iz podobnega napada na razmere pri KID iz pisanja Slovenskega naroda leta 1891 (Slov. narod 1891, št. 89), slep

in ni hotel videti nezakonitih razmer v tovarnah KID. Torej ni bil delavski strah vzrok, da domači obrtni nadzornik, ki hodi po tovarnah, spremljan od raznih poslovodij in nadzornikov (Glasnik 1896, št. 10) in ki, če se mu že ravno zljubi (isti vir), povpraša, enega ali dva delavca, kako kaj gre delo, čas in zaslužek v tovarni (isti vir), ta pa mu je moral zaradi pričujočih gospodov zmeraj reči, da dobro (isti vir), pač pa brezbriznost oblasti do kapitalističnega izrabljanja delavstva in podpora le-te kapitalistom, saj je pisec omenjenega članka navedel sam, da bi obrtni nadzornik lahko videl krivice, ki so se godile delavcem, in kršitev zakonskih predpisov s strani KID tudi sam, brez vsakih ocal (isti vir).

Kranjska industrijska družba, oziroma njen generalni ravnatelj Luckmann ni odgovarjal na ta napad v krščansko-socialnem Glasniku z dne 26. marca 1896, niti se ni razburjal, ko so snovali od konca maja 1896 »Podporno društvo delavcev obrtniške družbe na Savi«, o čemer sta 2. junija 1896 poročala tako klerikalni »Slovenec« (Slovenec, 2. jun. 1896), kakor tudi liberalni »Slovenski Narod« (Slov. narod 1896, št. 125). Toda njegova pravila so pri predstojstvu deželne vlade zavrnili, oziroma zahtevali nekaj popravkov, ker niso ustrezala predpisom (Kermavner, Gorenjska I, str. 195). Preden pa so jih predlagatelji popravili in vrnili na deželno predstojstvo, je — kakor že vemo — 29. junija 1896 prišel na Jesenice socialnodemokratski organizator France Železnikar (Soc. gibanje v Sloveniji str. 469, Kermavner, Gorenjska I str. 196), ki pa ni na svojem shodu po paragrafu dve avstrijskega zborovalnega zakona govoril samo tistega, kar smo že omenili, marveč je prav gotovo obvestil svoje redke somišljenike na Jesenicah, da se bo 15. in 16. avgusta 1896 zbral ustanovni zbor Jugoslovanske socialne demokratične stranke (Zgod. arhiv KPJ Soc. gib. v Slov. 1869—1920, str. 24), torej prav na dan, ko je dr. Janez Evangelist Krek sklical krščansko-socialni shod slovenskih delavskih stanov (Slovenec 1896, št. 186).

Krekov shod najbrž ni bil naključen, marveč krščansko-socialna protitež ustanovnemu zboru JSDS, na katerem ni bilo nobenega jeseniškega delavca. Zato pa so bile Jesenice (Glasnik 1896, št. 236) zastopane na Krekovem krščansko-socialnem shodu, ki je izpopolnil Krekov »socialni načrt« z dne 13. oktobra 1895 (Slovenec 1895, št. 236). Ta je seveda slonel na načelih papeža Leona XIII iz leta 1891, ki je takrat izdal »okrožnico o socialnih razmerah in delavskem upravljanju« (Zgod. kat. cerkve, Ljubljana 1912, str. 214), v prvi vrsti zato, da bi zavrl nagel in množični porast marksističnega delavskega gibanja v industrijsko razviti deželah sveta po ustanovitvi II. internacionale 14. julija 1889 v Pari-

zu (Bole, Razvoj del. gib. do prve svet. vojne, str. 96).

O okrožnici Leona XIII je komaj leto poprej (19. avgusta 1894) na katoliškem ljudskem shodu na Pristavi pri Trzinu govoril tudi Krek kot o »izdelanem načrtu«, po katerem bi se bilo treba ravnati in ukoreniniti »naue svetega očeta« v ljudeh, potem bi bila »sa druga vprašanja o delovnem času, o plači, o starostnem zavarovanju itd. takoj rešena« (Slovenec 1894, št. 193). Zato pa je »prva stvar, da se družba vrne k Bogu, da se obnovi krščanstvo« (isti vir). Krek je obtoževal liberalizem, da je odgovoren s ščuvanjem proti cerkvi za razmere, vendar ne zato, da bi ga obtožili za kapitalistično izkoriščanje, marveč zaradi ateizma in razmer, ki dajejo ugodna tla za razširjanja socialna demokratijskih misli o rešitvi socialnega vprašanja med delavstvom. Po njegovo bi to vprašanje lahko rešili samo dve sili: socialna demokracija ali pa cerkev. Prva zatrjuje, da je razredni boj, ali po Krekovo »boj med stanovi«, naraven in da ne bo prenehal, dokler bo obstajalo »zasebno lastništvo«, medtem ko »katoliška cerkev pravi: boj med stanovi ni naraven, pač pa je za cerkev naravna, sloga med udi družbenega telesa«, ki pa je »mogoča samo, če vlada med vsemi krščanska pravičnost in ljubezen« (isti vir). To slogo naj bi ustvarili s složnim delovanjem »cerkev in država«, seveda pa bi morali pri tem pomagati tudi posamezniki (isti vir). To pa je bilo nemogoče, saj je celo v najbolj katoliški deželi na svetu, za kakršno je veljala avstroogrška monarhija, država delovala v gospodarstvu v korist posedujočih razredov, kar je Krek označil kot neodpušljivo malomarnost: »Gorje nam, če bo naša malomarnost (malomarnost cerkve in države) vzrok, da zmaga socializem! Da se to ne zgodi, združujmo se; delavska in druga društva so potrebna...« (isti vir).

Take so bile nekatere Krekove misli, preden je leta 1895 izdelal »Socialni načrt slovenskih delavskih stanov«, ki je bil osrednja snov razprave na shodu slovenskih delavskih stanov 15. in 16. avgusta 1896, ki je — kakor sem že zapisal — ne brez namena soupadal z ustanovnim zborom Jugoslovanske socialne demokratične stranke, ki se je s svojimi strokovnimi organizacijami prav tako kakor Krekovo krščansko-socialno gibanje skušala zasidirati tudi na Jesenicah. Slednja je že tri tedne po teh datumih mislila, da bo s »Podpornim društvom delavcev (kranjske) obrtniške (industrijske) družbe na Savi« 6. septembra 1896 (Glasnik 1896, št. 5) dobila svojo krščansko-socialno postojanko na Jesenicah, in to dne 24. septembra 1896 sporočila v svojem »Glasniku« slovenski javnosti. Toda tudi »Podporno društvo delavcev obrtniške družbe na Savi« je bil za krščanske socialce račun brez krčmarja, saj je ostalo popolnoma v ojnicih, v katere ga je vpregla direkcija KID, krščanski socialci pa so morali počakati še eno leto, dokler niso leta 1897 ustanovili Katoliškega delavskega društva.

(se nadaljuje)

Zavrtel je ročico in hotel povedati, da je končal, pa ga je poštarica prehitela:

— Ste končali? Škoda! Vaš radio sem poslušala. Kakšna krasna glasba!

— Ali res? se je začudil Čuk in se samovšečno nasmehnil.

— Torej celo tja slišite, glejte no. Da, da, tehnika...

— Oprostite, da sem poslušala. Zelo rada poslušam glasbo.

— O, prosim, samo poslušajte, pustil bom telefon odprt, se je hotel Čuk izkazati.

— Hvala vam gospod, če mi res hočete krajšati noč, je zategnila poštarica kakor otrok, ki si želi božanja.

— Res težka služba, se je zasmilila novinarju. — Prav rad bi vam pomagal. Škoda, da ne morem tja, bi skupaj opravljala nočno službo, je sladko ponagajal.

— O, to pa bogvarju! Samo po telefonu, je odvrnila vabljivo. — Vsi se v službi najbrž ne dolgočasite? Ujela sem nekaj besed. Novinarstvo mora biti zelo zanimivo delo.

— To pač, gospodična. In tudi sicer, se je pohvalil Čuk, ne da bi povedal, kaj še sicer... — Ampak dovolite, da vas za trenutek zapustim, pred zaključkom lista moram še nekaj napisati. Slušalko pustim odprto... Do kdaj delate? Do polnoči! Strašno! Smilite se mi. No, malo tudi zadremljete, kajne? Torej dobro zabavo, dokler ne končam.

Reporter se je zadovoljno popraskal za ušesom. »Vražje dekle,« je pomislil. »Gotovo mlada, čedna, mogoče še nedolžna...« Zveselil se je že same misli in sklenil, da se seznani s poštarico поблиže.

In medtem ko je prenašal radio dunajske valčke, je potil Hanzi Čuk novinarski križev pot ter sestavljal za lokalno rubriko zadnje poročilo. Pravzaprav je bil to popravek, vendar ni smel biti popravek. Biti je moral članek, novica, senzacija.

ZMEŠNJAVA OKOLI VČERAJSNJE UTOPLJENKE
Od neznanke do Marije Gajšek in Marije Senegačnik
Sin objokoval v tuji ženski svojo rodno mater

Naslov in podnaslova so bili Čuku všeč. Trikrat je prebral in čutil pri tem sladko zadoščenje, potrditev samega sebe, svojega talenta. Potem se je lotil globokoumnega uvoda, v katerem se je dotaknil zgodovine podobnih najdenj, prešel na zadnji primer in opisal, kdo, kdaj, in v kakšnih okoliščinah je utopljenko prvi zagledal, razložil, kako je moglo priti do nesreče, če ni bil morda celo uboj ali umor, ter nadaljeval:

»Sin je nekaj časa jokal ob namišljeni mrtvi materi, potem pa se s težkim srcem napotil na njen dom, da uredi zapuščinske zadeve. A lahko si predstavljamo, kako je osupnil, ko je našel mater doma živo in zdravo! Vrnil se je na policijsko ravnanje in pojasnil pomoto. Ostalo je torej odprto vprašanje identitete najdene utopljenke. In ostalo bi morda večna skrivnost, če ne bi spoznal v mrliču svoje žene 60-letni posestnik Senegačnik Mihael iz Višnje vasi. Njegova 56-letna žena Marija je odšla namreč pred tremi dnevi v bolnišnico, a jo je predvčerajšnjim popoldne na lastno odgovornost zapustila. Mož tega ni vedel in je hotel včeraj ženo obiskati, toda kako je osupnil, ko so mu povedali, da je bolnišnica že zapustila. Tavajoč po mestu in zaskrbljen zaradi žene, ki je bila živčno bolna, je zvedel za grozno najdbo ter se takoj napotil na predstojništvo mestne policije...« In tako naprej, z vsemi podrobnostmi, osebnimi podatki, vzroki, posledicami ter svarilom, naj ne puščamo bolnikov samih tavati po mestu.

Preletel je umotvor, vstavil še nekaj krepkih besed ter vejic, nato pa samozavestno odhlačal z okornim, težkim korakom iz sobe in po hodniku ter se spustil v prvo nadstropje, v stavnico.

Bila je v veliki, podolgovati, močno razsvetljeni dvorani. Žarnice so visele s stropa po sredini prostora ter posebej še nad vsakim stavnim strojem in nad vsako mizo za lomljenje stavka. Po sredi dvorane je bil prehod. Na levi so ropotali trije linotipi, za katerimi so sedeli upognjenih glav stavci. Hiteli so, kajti ura je priganjala, kakor je pač vselej pri dnevniku, in od časa do časa so jim levece samogibno, ne da bi pogledali tja, poiskale ročko ter ustavljale in poganjale stroje. Na desni od prehoda je bilo nekaj miz, obloženih s stavkom, kakršnega so bile polne tudi police pod mizami. Vendar je bila luč samo nad eno mizo; nad njo se je sklanjal star metel.

Skok na sever - Island

ANICA
AŽMAN

Če je izgubil zdravje ali drugače postal nesposoben za delo zaradi poškodbe, zaradi pohabljenosti ali drugih vzrokov, je zakon Althinga določal, da morajo zanj skrbeti njegovi sorodniki. Če ni imel svojcev, je morala zanj skrbeti krajevna skupnost.

Pravosodje je postavilo načelo, da nihče ne sme biti ob življenje, svobodo ali premoženje brez sodbe, da se višina kazni določijo glede na okoliščine in namere, v katerih je bilo kaznivno dejanje storjeno, in nazadnje, da smisel kaznovanja ni maščevanje, ampak zaščita osebe in premoženja.

Na zasedanjih Althinga so se zbirali ne samo člani zakonodajnega in sodnega zbora in stranke, ki so pred Steno zakona urejale svoje spore, marveč tudi drugi prebivalci otoka.

Althing ni bil samo skupščina, ampak splošen ljudski shod, na katerem so sklepali poroke in razne kupčije, si izmenjavali novice iz raznih krajev ter se dogovarjali za potovanja v druge dežele. Tako je bil odmaknjeni otok v severnem Atlantiku ves čas na tekočem z dogodki doma in na tujem.

Thingvellir je bil središče vsega islandskega življenja v srednjem veku. Zaradi zanimivosti in tajinstvenosti je bil otok tarča norveških in danskih Vikingov. Šele v juniju leta 1944 je otok postal samostojna republika.

Ime Viking izvira iz stare nordijske besede »vik«, kar pomeni zaliv ali fjord. Vikingi so bili odlični pomorščaki, saj so morali iskati hrano na morju. Bili so ribiči, po sili razmer pa tudi pirati

in razbojniki. Ljubili so morje in v krvi jim je tičal smisel za dogodivščine. V hitrih in lepih ladjah, ki jih je na krmi krasil zmaj, so bliskovito prispeli iz kraja v kraj.

Vikingi so že od nekdaj zelo ljubili svobodo. Živeli so v majhnih naseljih, raztresenih po obali. Ta naselja so imela svojega poglavarja, skupne navade in šege pa so jih povezoval v politično zvezo — Althing.

Vikiške ladje so imele eno samo jadro iz grobo tkanega platna ali tankih živalskih kož, pobarvanih z bleščecimi barvami. Na vrhu jambora je bila nekakšna ploščad ali gnezdo — opazovalni stolp. Na bojnih ladjah je bilo 40—50 veslačev. Z vsakim veslom sta veslala dva, trije ali štirje možje. Vikingi so se pri svojih voznjah ravnali po dnevi po soncu, ponoči pa po zvezdi severnici.

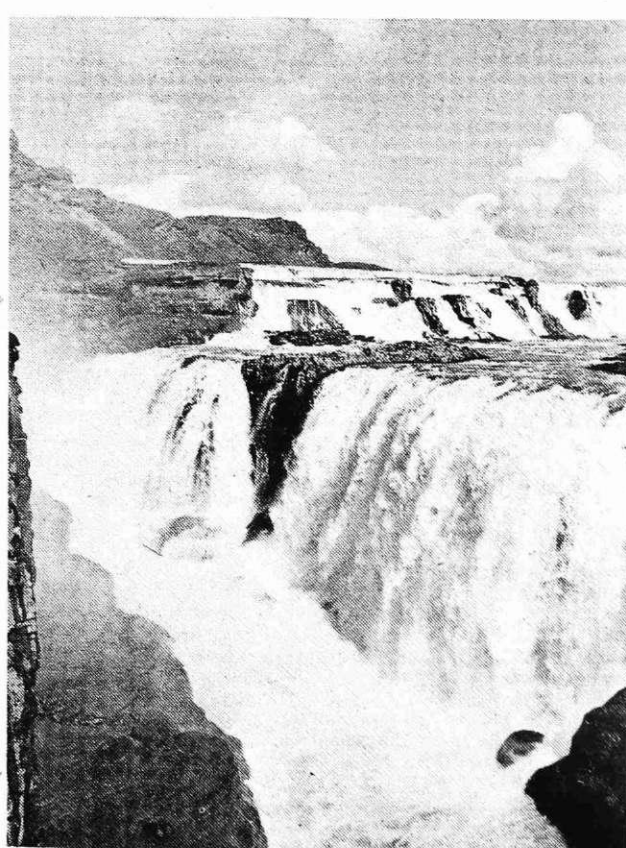
Vikiški bogovi so bili bogovi bojevnikov. Kralj vseh bogov je bil Odin, ki je bival v vikiških nebesih — Asgardu. Najbolj pogumni vojščaki so sedeli Odinu ob strani; Odinov družice — šest bojevniških boginj — so po borbah pobirale trupla padlih in jih odnašale na konjih v Asgard.

Skoraj pri vsakem keramičnem izdelku iz lave je priložen listek z magičnim simbolom, na katerem piše odlomek iz Sage ali pesnitve Edda.

Take in podobne magične simbole so uporabljali na več načinov: kot čarovniško obrt ali kot kazensko metodo za vse. Galdur — čarovništvo je pogosto omenjeno v starih islandskih povestih, pesmih in epih. Odin, najvišji bog, razlaga, kako si s pomočjo čaranja pozdravimo bolezen, pogasimo ogenj, ozdravimo ljubezen. V čarovništvo so verjeli vsi ljudje — moški in ženske. Kot sem že omenila, je dežela bogata pripovedk. V islandskih pripovedkah ji pravijo, da je to »Gorska boginja z ledenim diademom in z ognjenimi valovi v prsih«.

V tej deželi pradednine je človek še vedno priča mogočnemu boju naravnih moči, ki jih more le deloma ukrotiti in ki mu dajejo kljub vsem dosežkom tehnike vedno znova čutiti, da je brez moči.

Ob zaključku poudarjam še enkrat, Island je dežela nasprotij: vročih izvirov-gejzirov, ledenikov, bučečih voda, bruhajočih vulkanov, dežela ovac in rib, dežela polnočnega sonca in mrke svetlobe...

Zlati slapovi na reki Hvita.

NOVOLETNI HITROPOTEZNI TURNIR

Tradicionalnega noveleturnega hitropoteznega turnirja, ki so ga igrali v prostorih ŠD Jesenice, se je udeležilo 18 igralcev.

Prvo mesto je osvojil Krajnik, ki je zbral 14,5 točke. Drugi je Križar, ki je zbral pol točke manj, tretji pa je presenetljivo mladinec Kosmač, ki je igral zelo dobro in zaslužen osvojil visoko mesto. Nadaljnji vrstni red je naslednji: Poljanšek, Jan, Zaimovič, Soklič, Rudolf, Lužnik itd.

M. Jan

RAZPIS

Šahovsko društvo Jesenice razpisuje občinsko prvenstvo za posameznike za leto 1978.

Prvenstva se lahko udeležijo vsi igralci tretje in višje kategorije. Turnir se bo igral po švicarskem sistemu (jugoslovanska krožna varianta) enajst kol.

Prvenstvo se bo pričelo v soboto, 14. januarja, ob 18. uri, zbranje pa bo ob 17. uri. Vsi, ki bodo sodelovali na prvenstvu, naj se prijavijo pri glavnem sodniku pred pričetkom tekmovanja ali tehničnemu vodji ŠD.

Tekmovanje bo potekalo po pravilih FIDE, z igralnim časom dve uri za 50 potez.

ŠD Jesenice

Namizni tenis

OBČINSKO PRVENSTVO

Preteklo soboto je jeseniški namiznoteniški klub po dolgem času zopet priredil občinsko prvenstvo v namiznem tenisu. Tokrat so se pomerili člani. Nastopalo je sedemnajst tekmovalcev, največ uspeha pa so imeli igralci Buh, Legat, Jernej Korbar — starejši in Šranc, ki so se uvrstili v finale, kjer so se pomerili vsak z vsakim.

V finalu so bili dvoboji zelo izenačeni in kvalitetni in se prav do konca ni vedelo, kdo bo zmagoval. Tokrat je odlično zaigral igralec Kovinar Jernej Korbar starejši, ki je mlajšim igralcem pokazal kako se je treba boriti, da se pride do uspeha. Na koncu so trije igralci imeli enako število točk in o končnem vrstnem redu so odločali razlika v setih in medsebojna srečanja.

Rezultati finala: Buh : Šranc 2:0, Legat : Korbar 2:1, Šranc : Legat 0:2, Buh : Korbar 1:2, Buh : Legat 2:0, Korbar : Šranc 2:1.

Končni vrstni red: 1. Rudi Buh, 2. Slavko Legat, 3. Jernej Korbar, 4. Franci Šranc.

REKREACIJSKO TEKMOVANJE

V občinski rekreacijski ligi v namiznem tenisu pa se ekipe približujejo koncu prvega dela tekmovanja. Do konca sta ostali še dve koli, ki bosta odigrani v tem in v prihodnjem tednu. Doslej ni bilo večjih presenečenj, oba favorita Jesenice in Murova se naprej zmagujeta, do prve odločitve, kdo bo prvi po prvem delu, pa bo prišlo ta teden, ko se bosta obe ekipi pomerili med seboj.

Rezultati sedmega kola: RTA : Zdravstveni dom 5:0, Golica : Kovinar 0:5 b.b., Murova : Železničar 5:2, KS Plavž : NTK Jesenice 0:5, KS Podmežaklja : remontne delavnice 5:1.

LESTVICA PO 7. KOLU:				
1. — 2. Jesenice	7	7	0	35: 5 14
Murova	7	7	0	35: 5 14
3. Železničar	7	5	2	29:16 10
4. KS Plavž	7	4	3	16:19 8
5. Kovinar	7	3	4	25:24 6
6. KS Podmežaklja	7	3	4	24:26 6
7. Remontne del.	7	3	4	18:26 6
8. RTA	7	1	6	17:30 2
9. ŠD Golica (— 4)	7	2	5	11:32 0
10. Zdravstveni dom	7	0	7	6:35 0

Pari naslednjega kola 13. januarja: NTK Jesenice : Murova, zdravstveni dom : Železničar, Kovinar : KS Plavž, RTA : KS Podmežaklja in remontne delavnice : ŠD Golica. r.f.

OBČNI ZBOR PD JAVORNIK — KOROŠKA BELA

Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela sporoča svojim članom, da bo redni letni občni zbor društva v soboto, 14. januarja, ob 19. uri v dvorani osnovne šole na Koroški Beli.

Vabimo vse člane društva, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo. Osebnih vabil ne bomo pošiljali.

LETNA KONFERENCA PD JESENICE

Planinsko društvo Jesenice vabi člane in ostale ljubitelje gora na redno letno konferenco, ki bo v petek, dne 20. januarja, ob 18. uri v Kazini na Jesenicah.

Po končani konferenci vas bo zabaval znan domači ansambel, ki bo igral poskočne viže tudi za ples. Osebnih vabil ne bo.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

TEORETIK, PAMET, VU, ASTENIJA, RH, K, ART, NT, N, T, EAK, MRHE, K, R, BARI, STORŽI, L, KOPALEC, E, BE, JS, OPOROKA, KRLJ, KOV, LADJA, IA, ADV, AR, E, OBESEK, RŽ, KS, AO, P, IVA, RJUHE, MONARH, ROTENJE, VLACILEC, E, ELASTIČNE, L, LOŽ, NP, PES, U, N, RZ, KARAKAS, AVTO, K, POET, ARNIKA, U, TRINIDAD, ILA, TI, T, BH, OBRAZILLO, NK, ŽELO, OBRI, LAS, AMOK, VELIKO-DELOVN.

V torek, 10. januarja, je posebna komisija, ki so jo sestavljali Janez Kejzar, Vinko Mežnarc, Jerca Šimnic in član uredništva, izžrebala nagradne križanke, objavljene v 51. — 52. številki Železarja. Prejeli smo 252 rešitev, komisija pa je izvlekla 17 rešitev, da je dobila 10 pravih.

125 din prejme Leopold RAVNIHAR, Lipce 7, 64270 JESENICE, 90 din prejmeta Pavla OMAN, Podkoren 24 in Dušan TARMAN, VEN jeklarna, po 65 din pa prejmejo Borut VEROVŠEK, HV Jesenice, Mirko ZUPAN, knjigovodstvo OS in Ivan JAZBEC, upokojenec — dom Fr. Berglja Jesenice, po 40 din pa prejmejo Anton DROBNAR, ERD Jesenice, Bogomir MALOVAŠIČ, TOZD Vzdrževanje, Marjan NOČ, martinarna in Franc RIHTARŠIČ, plavž, apnenica.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo!

Nagrajenci, zaposleni v Železarni, bodo prejeli nagrade 15. februarja pri obratnih personalkah, nagrajenci izven Železarne pa po 15. januarju po pošti ali na uredništvu Železarja.

SEMINAR ZA UPORABNIKE DRUŽBENIH SREDSTEV

Društvo računovodskih in finančnih delavcev Jesenice sporoča vsem društvom, osnovnim organizacijam sindikata in ostalim uporabnikom družbenih sredstev, ki so po zakonskih predpisih (Ur. l. SFRJ št. 58/76, 42/77 in 51/77) dolžni voditi knjigovodstvo po enotnem kontnem planu in izdelati zaključni račun za leto 1977, da bo v torek, dne 17. januarja, ob 10. uri dopoldne seminar v spodnjih prostorih restavracije Železarne Kazina na Jesenicah.

Seminar bodo vodili strokovni delavci službe družbenega knjigovodstva, podružnice Kranj.

Kotizacija za seminar v znesku 100 din je treba plačati v gotovini ob vstopu na seminar blagajniku društva DRFD Jesenice.

ABC POMURKA — trgovsko proizvodna organizacija »GOLICA« JESENICE — TOZD ŽARJA

v smislu določil statuta razpisuje

prosto delovno mesto računovodja temeljne organizacije.

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev imeti:

- najmanj srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri,
- najmanj tri leta delovnih izkušenj v knjigovodstvu,
- aktiven odnos do samoupravljanja, spoštovati zakonitost in mora biti vreden pri delu.

Ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi ter opisom dosedanjih zaposlitev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: ABC POMURKA — trgovsko proizvodna organizacija GOLICA JESENICE — kadrovska služba — Jesenice, Titova 1.

Stanovanja ni na voljo.

Kljub nekaterim nesrečam je letenje z zmaji pri nas še vedno na pohodu. Polete z zmaji zelo radi vključimo v okvir raznih večjih športnih prireditev, pa tudi manifestacij, proslav in podobno. (Foto in tekst: B. Blenkuš)

NAROČILNICA ZA KNJIGE IN BROŠURE KOMUNISTA

Naročam naslednje knjige in brošure, ki so izšle pri založbi Komunist, in sicer:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Knjige (brošure) pošljite na naslov:

Račun bo poravnal v enem ali dveh delih (neustrezno prečrtaj).

Lastnoročni podpis:

V, dne

PREDSTAVLJAMO VAM SLOVENSKO IZDAJO KOMUNISTA IN NJEGOVO ZALOŽNIŠKO DEJAVNOST

Slovenska izdaja Komunist izhaja tedensko v 80.000 izvodih, poleg tega pa izda na leto kakih 30 knjig in brošur. Glasilo Zveze komunistov Slovenije in Zveze komunistov Jugoslavije prinaša v vsaki številki sestavke o najbolj aktualnih problemih razvoja in aktivnosti naše samoupravne družbe in njenih subjektivnih sil ter o aktualnih mednarodnih dogajanjih in gibanjih tako v posameznih delih sveta kakor tudi v mednarodnem delavskem gibanju. V njem so nadalje sestavki iz vseh krajev Slovenije in Jugoslavije. Časnik piše tudi o aktualnih teoretičnih problemih, posebno v Teoretični prilogi, ki jo pripravlja Marksistični center pri CK ZKS.

Kakor je znano, sproži časnik vsako leto akcijo, imenovano Teden Komunist. Doslej je zelo uspešno organiziral dva, prav zdaj pa se je začel tretji Teden Komunist, namenjen »človeku, znanju in produktivnosti« ter »družbi in knjigi«. V okviru letošnjega tedna Komunist se bo s številnimi akcijami vključila tudi slovenska izdaja. Tako pripravlja razne simpozije, okrogle mize, tribune, takomenovane panelne razprave, pogovore o raznih temah iz našega socialističnega razvoja ter še z drugih področij našega življenja in dela.

V časniku sodeluje trenutno nad 250 dopisnikov iz vse Slovenije, s časnikom in založbo pa je povezanih nad 2.000 poverjenikov Komunist v osnovnih organizacijah zveze komunistov.

Založba Komunist je izdala doslej naslednje knjige, ki bodo prišle prav vsakemu našemu delovnemu človeku in občanu, posebno pa tistim, ki so aktivni in odgovorni za sedanj in prihodnji družbeni razvoj. To so naslednje knjige:

1. Zgodovina revolucije XX. stoletja — II., III., IV. knjiga (125,00 din),
2. O minulem delu (800 din),
3. Minulo delo (10,00 din),
4. Pomen ustavnih pravic iz minulega dela in doh. odnosi (20,00 din),
5. Prešernova zdravljica (35,00 din),
6. VII. kongres ZKS (150,00 din),
7. Po meri našega človeka (65,00 din),
8. Kako vzgajati za socializem kljub idejnim razlikam (30 din),
9. Statut ZKJ in ZKS (5,00 din),
10. Program ZKJ (25,00 din),
11. Spomeniki revolucije in NOB — I. knjizica (6,00 din),
12. Kultura in SLO (90,00 din),
13. Enotni trg (25,00 din),
14. Zasedanje ustavodajne skupščine (500,00 din),
15. Tito pred nalogami zgodovine (100,00 din),
16. Idejno politične osnove novega sistema planiranja (7,00 din),
17. V areni življenja (200,00 din),
18. Dialektika (130,00 din),
19. Kumrovec — Trebče (25,00 din),
20. Na poti od vizije do stvarnosti (45,00 din),
21. Vprašanja obrambe in varnosti neuvrčenih držav (15,00),
22. Marksizem in vojaštvo (35,00 din),
23. ZKJ in socialistično samoupravljanje (140,00 din),
24. Misel in akcija ZK (130,00 din),
25. Idejno delo in politična praksa (50,00),
26. ZBIRKA TEMELJI MARKSIZMA (8 knjig) (289,00 din),
- I. Komunistični manifest (24,00 din),
- IV. Osemnajsti Brumaire (10,00 din),
- VI. Mezda, cena in profit (15,00 din),
- VII. Socializem in osvoboditev žensk (55,00 din),
- VIII. Marksistično pojmovanje politike partije delavskega razreda (50,00 din),
- IX. Kritika gothskega in erfurtskega programa (10,00 din),
- X. Izkušnje in nauki pariške komune (45,00 din),
- XII. Nova ekonomska politika (60,00 din),
27. III. zasedanje AVNOJ (200,00 din),
28. Velikani kapitala (50,00 din),
29. Delavci in kultura (20,00 din),
30. Smeri razvoja političnega sistema soc. samoupravljanja (17,00 din),
31. Dokumenti o kulturi (15,00 din),
32. Konferenca komunistov in delavskih partij Evrope (50,00 din),
33. Sodobni svet in mi (180,00 din),
34. Moralnopolitična in druga vprašanja kadrovske politike v vi. šol. (18,00 din),
35. Colombo (50,00 din),
36. Vloga in delo komunistov v krajevni skupnosti (35,00 din),
37. Temelji delegatskega sistema (35,00 din),
38. Uresničevanje ustavne zasnove združenega dela (200,00 din),
39. Obveščanje v socialistični samoupravni družbi (350,00 din),
40. Človek, delo, kultura (70,00 din),
41. Razglednice ob 40-letnici KPS (2,00 din),
42. Značke posamezne (Človek, delo, kultura) (10,00 din),
43. Značke kompleti (Človek, delo, kultura) (50,00 din),
44. Spričevala (2,00 din).

Letos bo založba Komunist sestavila tak program za naslednje leto, v katerem bodo imela glavno mesto Titova zbrana dela. Na to akcijo založbe Komunist ne smemo pozabiti.

Te dni so poslovodni organi naše delovne organizacije in TOZD, kakor tudi predsedniki sindikalnih in mladinskih organizacij, dobili pismo glavnega in odgovornega urednika slovenske izdaje Komunist, ki se nanaša na razširjanje časnika med delovne ljudi in občane. Pomagajmo jim, da bo ta akcija uspela.

Prav tako smo pooblašteni, da tudi naše glasilo vključimo v to akcijo, kakor tudi v vse druge akcije glasila ZKS in ZKJ. Zato pozivamo sodelavce, da izpolnijo priložene naročilnice in jih pošljejo našemu uredništvu, ki jih bo skupno posredovalo uredništvu Komunist.

Cena tednika Komunist je trenutno 2,00 dinarja za izvod ali 100,00 dinarjev na leto. Od 1. januarja 1978 bo časnik po sklepu vseh izdajateljskih svetov vseh izdaj Komunist veljal 3,00 dinarje za izvod, oziroma 150,00 dinarjev na leto.

Naročnike časnika ter knjig in brošur, ki bodo izpolnili spodnje naročilnice, čaka presenečenje, ki ga pripravlja uredništvo Komunist in njegova založba. Pohitite.

IZPOLNITE SPODNJI NAROČILNICI IN JIH POŠLJITE NA UREDNIŠTVO ŽELEZARJA:

NAROČILNICA ZA SLOVENSKO IZDAJO KOMUNISTA

Nepreklicno se naročam na slovensko izdajo Komunist, ki mi ga z dnem začnite pošiljati na naslov:

Račun bom poravnal v enem ali dveh delih (neustrezno prečrtaj).

Lastnoročni podpis:

V, dne

